

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 5, 1986

Nr. 173

Aušra Nr. 49(89)

Tarybinio kalinio memuarai

VI. Lapienis

(Tęsinys)

Štai ir vėl nauja tardymo diena

Urbanas man kalbėjo, kad tarp kunigų pasitaiko ir gerų žmonių. Pvz., Liesys, gyvenęs netoli tardytojų tėviškes (Kaišiadorių raj.). Liesys kai ką gero yra padaręs jo tėvui. Labai norėjo, kad aš patvirtinčiau jo teiginį, jog kun. Liesys yra geras žmogus. Jis net keletą kartų mane paklausė: „Argi netiesa, kad kun. Liesys yra geras žmogus?“ O aš tylėjau, nevirtinau, jog kun. Liesys yra geras. Sekančią tardymo dieną tardytojas verste vertę prisipažinti, kad aš pažįstas kun. Liesis... O kun. Liesio aš tikrai nepažinau.

Savo gyvenime vadovavauši prigimtine teise, šalies Konstitucija ir tarptautiniais susitarimais dėl žmogaus teisių, o ne ateistų prasimanymais reikalavimais. Todėl aš ir nesuprantu, kuo esu kaltinamas.

Urbanas kalbėjo, kad ir be mano pasakojimo jiems žinoma, jog aš siekiu silpninti Tarybų valdžią, aktyviai dalyvavau ruošiant, dauginant bei platinant „LKB Kroniką“... (Jeigu tardytojas viską žinotų, kaip kad ir sako, tai kam tada klausinėti?) Be to, tardytojas esą nenori daug vargti su tardomuoju, nelinkęs gaišti iškodamas absoliučią įkalčių, o apytikrį kaltumą galis surasti ir be įrodymų, be liudytojų, remdamasis operatyvinių organų duomenimis arba ir be jų — prielaidomis savo partine nuojauta... O liudytoji, kurie liudys prieš šalinimą, čekistai visuomet surasią, ir jie paliudys kaip tardytojams „reikia“... Surado ir mano byloje — Žasytį Kazimierą. Kadangi jis liudijo „kaip čekistams reikia“, todėl buvo

kviečiamas kelis kartus į saugumą apklausai, akistatai ir į teismą. O Salų (Rokiškio raj.) tarybinio ūkio sunkvežimio vairuotoją Šutą čekistai surado ir pakvietė tam, kad paneigtų „LKB Kronikoję“ patalpinta žinutę.

Būdavo dienų, kai tardytojai mane „auklėjo“ ateistine propaganda, ateistiniu fanatizmu, kuris griauia tiesos, taikos ir žmoniškumo pagrindus.

— Vyskupas Steponavičius gal ir neblogas žmogus, bet mes neleistume jam valdyti Vilniaus vyskupijos. Mes jam nuolaidą nedarysime...

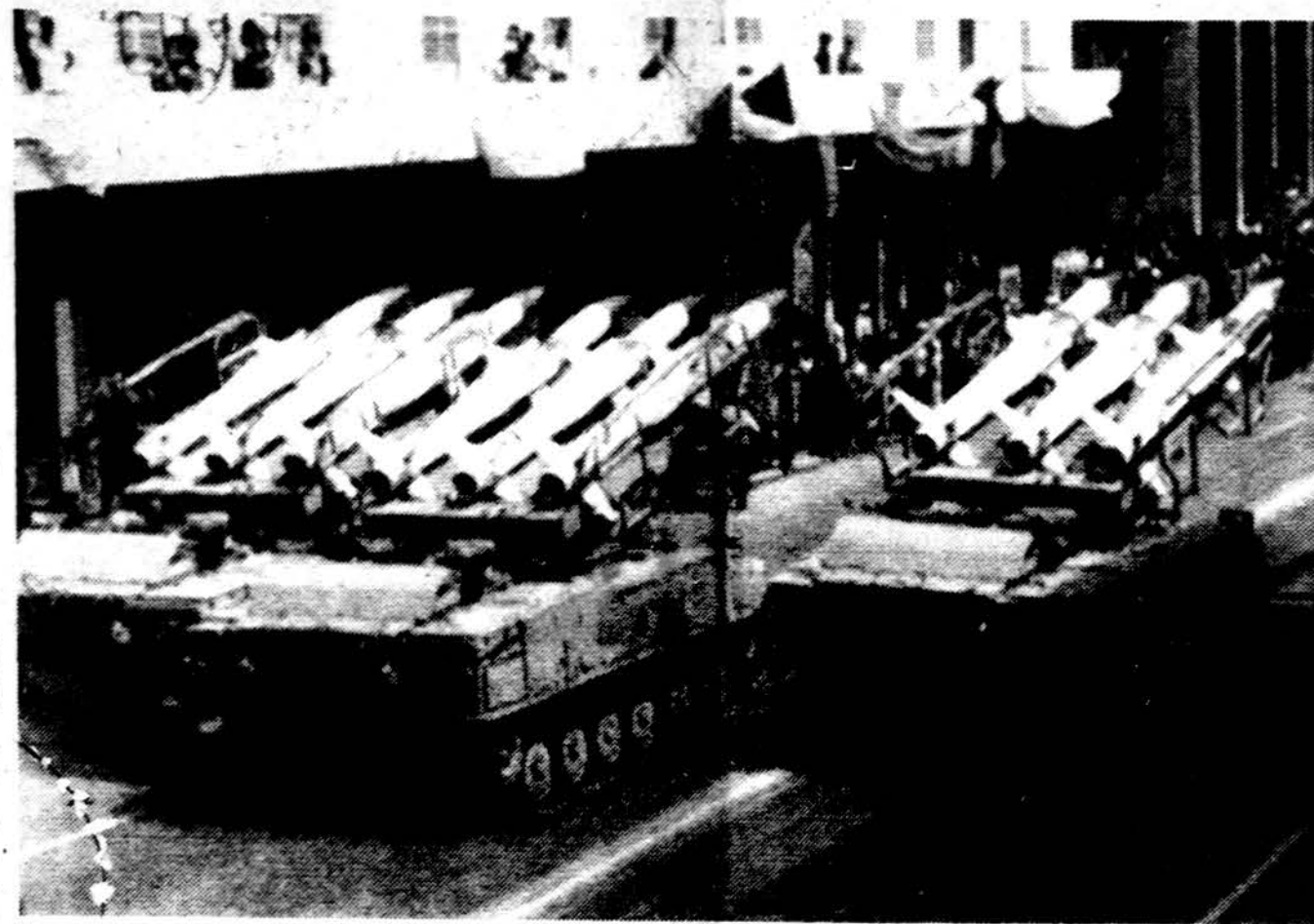
Dauguma kulto tarnų yra lojalūs Tarybų valdžiai. Tai kodėl jūs, Lapienis, būdamas pasaulietis, tik elinini katalikas, pasukote antivisumuomeninės, antitarybinės, neteisėtos veiklos keliu? — klausė Rimkus.

— O kurgi jūs matote mano antitarybiškumą, antivisumuomeniškumą?

— Leidime ir redagavime „LKB Kroniką“, laikyme ir platinime antitarybinės, šmeižikiškos literatūros: „Aušros“, Solženycino „Gulago salynas“, „Kultūrinės represijos Lietuvoje“ ir kt. — porino Rimkus.

Jis nepagarbiai kalbėjo apie uolėsiuosius kunigus, juos šmeižė, degė neapykantą dvasininkams. Jie tai darė norėdami, kad aš pasipiktinčiau dvasios vadais, pradėčiau juos smerkti... Jei Viešpats liepia myleti kiekvieną žmogų taip, kaip save, tai argi kunigas yra menkesnis už kitus žmones, kad mes galėtume jų nemylėti ir negerbti? Sakydamas, kad aš leidžiu ir redaguojau „LKB Kroniką“, Rimkus melavo.

(Bus daugiau)

Sovietų gamybos raketos Libijos kariuomenės parado metu Tripolio miesto gatvėse.

OSI byla Chicagos lietuviui

Chicago. — Apeliacijos teismas praeitą trečiadienį nusprendė, kad būtų suimtas Chicagoje gyvenantis asmuo, kuris atsisakė atsakyti į OSI klausimus, liečiančius II pasaulinį karą, ar jis priklausė lietuvių policijai, kuri kaltinama žudžiusi žydus.

Kaip Chicago spaudo rašo, Mečislovas Mikutaitis atsisakė atsakyti per trejus metus į OSI keliamus klausimus. Charles Nixon, kuris yra jo advokatas, mano, kad Mikutaitis atsisakymus OSI panaudotų atimti jam pilietybę ir galėtų būti deportuotas į Sovietų Sąjungą, kurioje jam gresia mirtis.

OSI nori Mikutaitis atsakymus panaudoti Jurgio Juodžio byloje, kuriam taip pat gresia teismas, nes jo byla užvesta 1981. OSI jam nori atimti pilietybę, nes jis gaudamas pilietybę, nepažymėjęs savo tarnavimo policijoje. Elizabeth Kovachevich, kuriai pavesta Jurgio Juodžio byla Floridoje, raštu suteikė Mikutaitiui imunitetą teise, jei jis atsakys į tuos klausimus, kurie bus užant spauduoti voke. Kai Mikutaitis atsisakė atsakyti į OSI keliamus klausimus, pasinaudodamas Konstitucijos penktuoju paragrafu, tada OSI užvedė jam bylą Chicagoje. Teisėjas James B. Parsons įsakė sulaukyti Mikutaitį ir įkalinti iki jis sutiks atsakyti į klausimus. Parsons sutiko, kad Mikutaitis būtų laisvas už 100.000 dol. pasirašytą užstatą iki apeliacijos.

Advokatas Nixon pramato, jog OSI ji tuoj norės įmesti į kalėjimą. Jis prašys, kad ši byla būtų išklausta pilname apeliacijos teisme, bet ne trijų teisėjų, kaip buvo trečiadienį.

Šis sprendimas sulaukė 13,5 mil. paramą šiais metais ir 20 mil. kitais.

Liepos 4 d. priėmimo, Amerikos ambasadoje, Zimbabvės ministras puolė savo kalboje Reagano administraciją už nepritaikymą sankcijų Pietų Afrikos valstybei. Amerikos nepriklausomybės minėjime dalyvavo ir buvęs prez. J. Carter, kuris tuoj po šio pareiškimo su kitu aukštu diplomatu apėjo salę. Po poros dienų Valstybės departamentas paskelbė apie šį incidentą ir sustabdė ekonominę paramą.

Alan Held, kuris yra OSI bylos vedėjas sako, kad šis teismo sprendimas bus studijuojamas ir Mikutaitis užstatas dar neatšaukiamas. Mikutaitis gali būti pasodintas kalėjimą trijų savaičių laikotarpyje, ir tai priklausys nuo apeliacijos proceso.

Mikutaitis byla prasidėjo 1983 m., kai iš Floridos atvyko Ronnie Edelman ir susitiko su juo. Ji Floridoje ruošė Juodžio teismui ir norėjo sužinoti ar Mikutaitis gali patvirtinti, kad Juodis buvo policijos leitenantu. Kaip Chicago Tribune rašo, to pokalbio metu, Mikutaitis namuose, jis pasakė, kad jis žinąs, jog Juodis buvo policijos leitenantu.

Kai buvo paprašyta visa tai patvirtinti po priesaiką — Mikutaitis atsisakė.

Adv. Nixon šią bylą davė susipažinti Illinois universiteto profesorius Peter Maggs, kuris dėsto sovietinė teise. Maggs gruodžio mėnesio sesijoje liudijo, kad Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą 1939 m. ir vėliau išleido įstatymą, jog visi lietuviai yra jų piliečiai. Kai sovietai buvo iš Lietuvos nacių išvaryti, Sovietų Sąjunga visus lietuvius, kurie buvo priversti dirbti nacių vadovaujamuose darbuose, laikė išdavikais.

Kovo mėnesį ta pati Edelman pasiūlė Mikutaitiui, jog nebus imamas iniciatyvos jį deportuoti, jei jis sutiks būti liudininku ir atsisakys JAV pilietybės.

Kai Lietuva buvo nacių 1941 m. užimta ir vyko Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karas, daugelis buvo priversti imami įvairiems darbams ir nebuvo galima atsisakyti.

— Adlai Stevenson, kuris neseniai pasiskelbė kandidatu į Illinois gubernatorių kaip nepriklausomas asmuo, pranešė, kad jo kandidatūra remia Chicago meras Harold Washington, Cook County demokratų vadas ald. Edward Vrdolyak, sen. Paul Simon ir kongr. Dan Rostenkowski.

— JAV Prekybos departamentas paskelbė, kad pernai Amerika tapo daugiausia įsiskolinusia pasaulio valstybe. Užsieniečių investicijos Amerikoje pralenkė amerikiečių investicijas užsieniuose.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kinijos patikimi šaltiniai iš Pekingo praneša, kad pabėgo užsienio reikalų direktorius saugumo skyriuje Yu San ir Vakarų. Jis kaip tik vadovavo žvalgybos ir kontražvalgybos agentūrai. Tai aukščiausio rango pareigūnas, pabėgęs į Vakarų nuo 1949 m., kai komunistai pagrobė valdžią Kinijoje.

— Iranas pranešė, kad jų marinalai, vadovaujami vieno naro, paėmė radarais aprūpintą platformą, nuo kurios buvo reguliuojami lėktuvai, puolant jų alyvos tanklaivius Persų įlankoje.

— Medikai, kurie tyrinėjo Cameroone įvykusią nelaimę, priėjo išvados, kad nuo išsiveržusių dujų iš ežero dugno žmonės mirė sekundės laikotarpyje.

— Gen. Forrest McCartney yra paskirtas Kennedy erdvės centro Floridoje viršininku. Jo žinioje bus visa erdvėlaivų paruošimo eiga iki pakilimo į erdvę. Jam padės 15.000 tarnautojų. Manoma, kad 1988 m. galės vėl būti skrendama erdvėje.

— Gynybos sekr. Caspar W. Weinberger sako, kad Pentagono biudžetas, kurį reikalavo vyriausybė, buvo gyvybinės reikšmės. Kalbedamas Amerikos Legiono suvažiavime jis pasakė, kad „kai kuriems patarėjams atrodo, jog sumažinimas lėšų apsigynimo reikalams yra tik kaip bet kokia kita eilinė vyriausybės programa, kuriai galima mažinti lėšas“. Jis ragino Kongresą peržiūrėti savo sprendimą ir skirti didesnę sumą JAV gynybai.

— Izraelio premjeras Shimon Peres atnaujins diplomatinis santykius su dviem, o gal ir keturiom Afrikos valstybėmis, kaip jis kalbėjo per Izraelio radiją, sugrįžęs iš Cameroono.

— Prekybos departamentas praneša, kad paskutinio mėnesio laikotarpyje fabriku gamyba pakilo 2,2 procentus.

— Argentinos vyriausybė, padidėjus inflacijai, įveda atlyginimų ir kainų kontrolę.

— Amerikos plieno instituto pranešime sakoma, kad praeitą savaitę plieno produkcija pakilo 1,1 procento.

— Brazilijos ir Bolivijos pasienį, Madeira upės apylinkėse, buvo užtikta aukso. Į tą laimės šalį jau suplaukė 10.000 brazilų. Visi nori greit pralobti. Milijonieriu dar niekas nepasidarė, o nusivylimu jau buvo.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Lietuviai PEN klubo suvažiavime

Birželio 22-26 dienomis Hamburgas buvo pasaulio rašytojų sostinė. Ten įvykusiame 49-ajame Tarptautinio PEN klubo suvažiavime dalyvavo ir būrelis pabaltiečių: latvių bei estų PEN Centų delegatai ir JAV-ese veikianti egzilių rašytojų centrą atstovavęs Algirdas Landsbergis. Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardai dažnai skambėjo posėdžių salėse ir privačių pokalbių metu. Svečių-stebėtojų iš Sovietų Sąjungos šį sykį nesusilaukta.

Suvažiavimo metu buvo paskelbtas naujas kalinamų rašytojų komiteto pranešimas, kuriame išvardinti 349 pagrobti, įkalinti, ištremti, namų arešte laikomi, ar teismo laukiantys rašytojai, žurnalistai ir savilaidos darbuotojai. Tarp jų yra ir šie lietuviai: Liudas Dambrauskas, Gintautas Iešmantas, Vladas Lapienis, Viktoras Petkus, Vytautas Skuodis, Antanas Terleckas, Povilas Peceliūnas ir Algirdas Statkevičius. Minimas ir Balys Gajauskas, kurio byla šiuo metu tiria PEN klubas.

Kai kuriuos šių rašytojų savo garbės nariais yra priėmę įvairių tautų PEN skyriai. Taip Gintautą Iešmantą neseniai „įsisūnijo“ amerikiečių PEN centras. Būdinga, kad tai įvyko netrukus po amerikiečių rašytojų

apsilankymo Vilniuje praėjusių metų lapkričio mėnesį. Vytautą Skuodį „priglaudė“ norvegų, o Viktorą Petkų — škotų PEN centras. Antanas Terleckas yra jau trijų — Amerikos, Kanados ir Ispanijos rašytojų — centrų garbės narys. Psichiatrinėje ligoninėje kalinamą Algirdą Statkevičių priėmė filipiniečių ir norvegų centrai. Kalinamų rašytojų komiteto pranešime randame ir latvių Gunaro Freimanio ir Žanio Skudros ir esto Marto Niklaus pavardes.

Pirmą sykį PEN klubo istorijoje šis pranešimas buvo delegatų priimtas vienbalsiai. Už jį balsavo ne tik Vengrijos, bet ir, nepaisant kritiškų pastabų, Rytų Vokietijos bei Bulgarijos centrai, kurie anksčiau karingai atakavo kalinamų rašytojų komiteto nutarimus. Ir šiem centrams darosi jau labai neparanku teisin- ti Sovietų Sąjungos, Vietnamo, Kubos ir kitų šalių vyriausbių vykdomą rašytojų persekiojimą.

Kalinamiems rašytojams buvo pašvestas ir birželio 23 d. Thalia teatre įvykęs literatūros vakaras. Scenos fone, ekrane, pridengtos spygliuota viela, rikiavosi keli šimtai pavardžių, įskaitant ir lietuvių. Vokiečių aktorai ir įvairių tautybių rašytojai skaitė iš jų poezijos, prozos ir laišku.

Suvažiavimą atidarant, vieną pagrindinių kalbų pasakė Vokietijos Federalinės Respublikos prezidentas von Weizsaeckeris. Kitas kalbėtojas, žymusis vokiečių romanistas Guntheris Grassas, priminė Hitlerio-Stalino paktą ir pareiškė, jog budeliai, Hitleris ir Stalinas, yra bailiai. Pabaltijo valstybių užėmimą Hitlerio-Stalino paktą pasekoje debatų metu paminėjo ir neseniai į Vakarų Vokietiją išvykęs rusų kitamintis rašytojas Levos Kopelevas.

PEN Kongreso metu vyko serija paskaitų ir diskusijų apie istorinę temą literatūroje ir „primirštą literatūrą“. Algirdas Landsbergis kalbėjo apie Justino Marcinkevičiaus pjesę „Daukantas“, kuri „aistringai teigia kolektyvinę (tautinę) samonę ir pabrėžia istorinės atminties svarbą“. Kadangi ir šiandien, kaip Daukanto laikais, Lietuvos istoriją stengiasi kontroliuoti svetimieji, todėl tokie svarbūs pjesės paskutiniai žodžiai: „Istorija mūsų!“ — tvirtino Landsbergis. Su kitomis rytų-vidurio Europos tautų kultūromis „Daukanta“ sieja bendri istoriniai atsiminimai; tokios pjesės, kaip „Daukantas“ yra dalis jų bendros kovos — čekų rašytojo Milano Kunderos žodžiais, atminties kovos prieš užmaršį. Ši paskaita susilaukė ypač gyvų komentarų iš Rytų Europos delegatų. Vėliau, kreipdamasis į Vakarų ir Rytų Vokietijos rašytojus, kurie dažnai linksnioja Čilę ir Nikaragvą, Landsbergis ragino juos aktyviau pasisakyti apie Pabaltijo nelaisvę. Hamburgo moksleiviams Landsbergis vokiečių kalba skaitė ištraukas iš savo pjesės „Penki Stulpai“ ir pasakojo apie įvykius pokario Lietuvoje.

Paruošiamieji pasitarimai

Jeruzalė. — Izraelio premjeras Shimon Peres tiki, kad paskutinis Valstybės sekretoriaus asistento Richard Murphy vizitas padės iširti Jordano, Egipto ir Izraelio problemas. Premjero Peres ir Egipto prez. Mubarak susitikimas turi įvykti kitą savaitę. Murphy kelionės tikslas buvo, ar Valstybės sekr. Shult turėtų tokiame pasitarime dalyvauti.

Peres ir Murphy vedė diskusijas ir apie paruošiamą bendro dokumento, kuris būtų priimtinas Izraeliui, Egiptui ir Jordaniui ir juo galėtų vadovautis taikos pasitarimuose. Taip pat tarėsi apie paruošiamąjį pasitarimą tarptautinei konferencijai, kuris būtų kaip forumas Arabų-Izraelio taikos pasitarimui. Pranešama taip pat, kad šiame pokalbyje buvo diskutuota ir palestiniečių reprezentavimas bei tarptautinės konferencijos pobūdis.

— Wieboldt krautuves nupirko New Yorke esąs finansininkas. Paskutiniu metu visos 12 krautuvių nešė nuostolį.

KALENDORIUS

Rugsėjo 5 d.: Laurencijus, Abdulija, Erdenis, Dinga.

Rugsėjo 6 d.: Petronijus, Rega, Vaištautas, Skuda.

ORAS

Saulė teka 6:19, leidžiasi 7:19. Šilta, galimas lietus. Temperatūra dieną 79 l., Naktį 58 l.

Afganistano klausimas Afrikos suvažiavime Incidentas Amerikos ambasadoje

Harare. — Zimbabvėje vyks- tančioje 99 tautų konferencijoje, kurios save vadina neprišijungusiomis valstybėmis, vyrauja prieš Ameriką nustatyta nuotaika. Prieš tai jų užsienio reikalų ministrai nustatė, kokiais klausimais turėtų jų atstovai tartis. Tai liečia Amerikos politiką Afrikoje, Vidurio Rytuose, Mediterraneume zonoje ir Centrinėje Amerikoje. Ten surašyti 54 kaltinimai Amerikai. Kai prieš trejus metus tokia konferencija vyko New Delhi mieste, tada buvo įrašyti tik 29 kaltinimai, kritikuoja Amerikos nusi- statymą. O kai buvo dar prieš trejus metus Kuboje susirinkę, tai tik 14 panašių apkaltinimų tebuvo.

Sovietų Sąjunga ten neliečia- ma. Net ir Afganistano reikalu tyliama. To sąjūdžio vadovas Zim- babvės premjeras Robert Mugabe savo atidarymo kalboje kritikavo Amerikosėjimus, o ypač nusi- ginklavimo srityje, reikalau- mas, kad Amerika pasektų So- vietų Sąjungą ir sustabdytų ato- minių ginklų bandymus. Apar- teido tema yra pats svarbiausias suvažiavimo punktas.

Visus nustebe Irano pre- zidento Ali Khamenei kalba. Be

jokio pasigailejimo jis iškėlė silpnuosius šios organizacijos punktus, ypač, kad tyliama apie Sovietų Sąjungos okupaciją Afganistane, ir kad neatsisto- jama prispaustųjų pusei. Jis pasisakė, kad būtų išskirta iš tos organizacijos Irako valstybė su kuria Iranas jau 6 metus veda karą. Visa tai labai pakenkė tų tautų vienybės atmosferai.

Kubos diktatoriaus Fidel Castro kalba buvo pati aršiausia. Jis labai žiauriai puolė JAV ir kapitalizmą ir žadėjo neišvesti savo karinių jėgų iš Angolos, ku- rios ten esančios reikalingos ko- vai prieš Amerikos remiamus sulaiklius.

Vakarų diplomatai, tačiau pastebi, kad vis tik suvažiavimo tonas švelnėja. Ir Pietų Afrikos aparteidito klausimu pasisakoma tik, kad Vakarų industrinės valstybės turėtų pritaikyti sankcijas prieš Pretorijos vyriausybę.

Iš Washingtono pranešama, kad Amerika nutraukia ekonominę paramą Zimbabvės vyriau- sybei, kadangi jos pareiškimai nebeįlaiko reikalingo takto ir nuolatiniai pasisakymai prieš Ameriką nebesiderina su diplo- matine tvarka. Tai patvirtina Valstybės departamentas.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

RUDENS RATUI PRASIDEDANT

Prieš pradėdant Chicago Metro lygos futbolo pirmenybių rudens ratą, verta sustoti ir pasigėrėti kaip toli pažengę „Litanicos“ futbolo klubo vyrų komanda pavasario rate, kuris prasidėjo balandžio 13 dieną ir baigėsi birželio 29. Per tą laiką kiekviena pirmos diviziono komanda sužaidė po 10 rungtynių. Štai mūsų šios sezoninės pasekmės.

„Lituanica“ prieš: čekų „Slovaks“ 2:0 vokiečių „Fortuna“ 2:1 austrų „Real F.C.“ 1:2 graikų „Falcons“ 2:2 turkų „Bullets“ 3:2 ukrainiečių „Lions“ 6:1 žydų „Hakoah“ 8:1 vokiečių „Aurora“ „Kickers“ 4:0

Wilmette „Travians“ 6:0 vokiečių „Fichte-Rams“ 1:0 „Litanicos“ komanda, pralaimėjusi vienerias rungtynes ir vienerias sužaidusi lygias, surinko 17 taškų ir pasiekė 35:7 įvartį. „Lituanica“ pavasario ratą baigė pirmoje vietoje. „Fortuna“ su 16 taškų ir 30:10 įvartiu santykiu užėmė antrąją vietą ir „Travians“ komanda su 16 taškų ir 26:10 įvartiu santykiu lipa ant kulnų. „Falcons“, „Real F.C.“ ir „Slovaks“, atsilikę po porą taškų, neišvengiamai pirmąjį žaidimą iš pradžių.

Išpuilingiausia pergalė pasiekta prieš „Travians“ 6:0, prieš kuriuos dar nebuvo laimėta nuo pat jų susiorganizavimo dienos. Pažvelgus į pavasario rato rungtynių rezultatus — vaizdas gražus. „Lituanicos“ komandos laimėjimai nors ir vietiniuose mastuose, vis tiek kartais pakutena žiūrovų tautinę ambiciją, nes kiekvienos rungtynės yra prieš skirtingas tautas. Išsilaukyti pirmąją pergalę pozicijoje nebuvo lengva, nes visi konkurentai jaučia savotišką malonumą ir pareigą paklupdyti pirmąjį.

Dabartinę komandą pastatė ant kojų jos „coach-manager“ Don Brandonisio. Jis prieš metus perėmė „Lituanicos“ likučius, kai po iškrito iš major diviziono pusės komandos žaidėjų buvo išlaikyti kiti klubai. Don perėmęs komandos tvarkymą, pirmieji sugrįžo S. Zegarskis ir Ph. Abedas. Kai šį pavasarį dar sugrįžo Algis Krygeris ir H. Jenigas, Jr., ir puikiai gyveno Audriaus Krygerio sugijo sutrinkyti sanariai. „Lituanica“ tapo siaubu prieš rinkininkams. Don vadovaujant, komanda sugrįžo tvarka, susiklausymas ir pasitikėjimas.

Suprantama, kad joks vadovas pats vienas nelaimės rungtynių, jei neturės gerų žaidėjų. Dabartinė „Lituanica“ neapsiriboja žvaigždėmis, bet visa komanda yra aplygyta pajėgumo ir visiems 15 žaidėjų dažnai tenka žaisti kiekvienose rungtynėse. Iš jų 11 turi didesnę ar mažesnę „šėrą“ 35 golų balanse. Tik trys žaidėjai išsiskyrė įkirsdami jų daugiausiai, būtent: Algis Krygeris 8, S. Zegarskis ir Eriks Jenigas po 7.

Pradedant rudens ratą, komandoje nebematysime trijų grynakraujų futbolininkų — Eriko, Markaus ir Antano, kurie išvyko į

universitetus studijuoti, gal ir futbolo pažaisiti... Netekus jų, komandoje pasidarys spraga. Komandos vadovas Don tiki, kad padėtis nepasidarys kritiška, jei likusieji žaidėjai dar labiau pasistengs. Be to, jis yra numatęs porą jaunesnių žaidėjų iš rezervo komandos. Jei jie ir pagrindiniai žaidėjai parodytų daugiau noro treniruotis, komanda problemų neturėtų. Bet tas „jei“ maišosi.

Ta proga verta įsidėmėti, ką apie treniruotes savo naujasioje knygoje „An Autobiography“ sako vyriausias Chicago „Bears“ coach Mike Ditka: „Anyone who thinks he can play without practicing is a fool“. Taip jau aišku, kad bijau vertimu originalo mintį sugadinti.

J. Juška

SAVAITGALIO RUNGTYNĖS

Šį sekmadienį, rugsėjo 7 d., „Lituanicos“ vyrų komanda žais pirmąsias rudens rato pirmenybių rungtynes prieš čekų „Slovaks“ Franklin Park, IL, East school aikštė. Rungtynių pradžia 3 val. po pietų.

Rezervo komanda žais toje pat aikštėje 1 valandą.

F.K. „Lituanica“ veteranų komanda rudens sezoną pradės šį sekmadienį, rugsėjo 6 d. Jie žais prieš „United Serbians“ Marquette Parko aikštėje 5 val. vakare.

Visiems sėkmės!

J.J.

SACHMATAI

PASIBAIGĘ PIRMOJI TURNYRO DALIS

Rugpjūčio 25 d. dabartinis pasaulio šachmatų čempionas Garis Kasparovas ir buvęs čempionas Anatolius Karpovas dvilykštą kartą susitikio Londono prie šachmatų lentos, varžybose dėl pasaulio šachmatų čempiono titulo. Šis susitikimas vėl baigėsi lygiosiomis. Kasparovui pirmąjį vieno taško persvara — 6,5 — 5,5. Šiuo susitikimu buvo baigta pirmoji turnyro dalis.

Antroji turnyro dalis — 12 susitikimų vyks Leningrade, netoli garsiojo Ermitažo esančio viešbučio koncertų salėje. Likę susitikimai numatyti pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Prateisimo atveju bus žaidžiama antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais. Turnyro dienomis automobilių judėjimas aplinkinėse gatvėse bus sustabdytas, siekiant užtikrinti žaidėjų susikaupimui reikalingą tylą.

Leningrade susidomėjimas turnyru labai didelis, tačiau galimybė patekti varžybų salėn labai menka. Tasso pranešimu, tik pusė iš 800 salėje esančių vietų bus prieinama susidomėjusiai visuomenei. Kita pusė rezervuota Sov. Sąjungos vyriausybės ir šachmatų federacijos nariams.

Pirmasis susitikimas Leningrade numatytas trečiadienį, rugsėjo 3 d.

PASIZYMĖJO JAUNI LENGVATLEČIAI

Lydija Žaliauskaitė, 10 metų amžiaus, dalyvavo tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose „The Interna-

Chicago „Neris“ USVBA Junior Olympics tinklinio pirmenybėse 15 m. mergaičių grupėje užėmusi 5-tą vietą iš 58 varžybose dalyvavusių komandų. Klūpo: T. Pacyga, M. Arieta, C. Riviera, J. Urbaitė. Stovi: M. Sherwood, L. Vilkauskaitė, L. Stakenaitė, C. Tracy ir I. Balzaraitė.

50-METIS KREPŠINIUI OLIMPINIUOSE ŽAIDIMUOSE

KELETAS ISTORINIŲ APYBRAIŽŲ

BR. KETURAKIS

1892 m. kovo mėn. 11 d., kaip istoriniai duomenys rodo, Springfield Christian Workers mokykla turėjo pirmąsias viešas krepšinio rungtynes tarp mokytojų ir mokinių, kurias pastarieji laimėjo 5:1, stebint 200 žiūrovų. 1904 m. St. Louis olimpiadoje krepšinis buvo parodomuoju žaidimu, kur Buffalo German YMCA, Chicago Central YMCA ir Missouri A.C. komandos rungtyniavo tarp savęs. Tai buvo lyg ir priešingai būsimai olimpinei šakai. Po to reikėjo laukti net 32 metus, kol XI-je Berlyno olimpiadoje 1936 m., krepšinis šauniai įsijungė į žaidimų rikiuotę.

JAV krašte organizacinė ir varžybinė sritis kasmet smarkiai tobulėjo, galutinai nustatant 5 žaidikus komandai, pražangų skaičių, lentų išmatavimus, dviejų teisėjų įvedimą ir daugelį kitų taisyklių, kurios kelia žaidimo judrumą. Antai 1919 m. Paryžiuje JAV nugalėtojai Prancūzija 34:29 (16:17) ir 20:17 (11:11). Čia mūsų kaimynų pergalės ir baigėsi, nes vėliau Kanada paklupo Latvija 34:23 (9:12), krenta prieš Lenkiją 23:28 (12:14), o Filipinai laimi prieš Estiją 39:22 (21:4). Kraitis labai mažas, ypač Latvijos, kai ji prieš vienerius metus (1935) buvo pirmąją Europos krepšinio pirmenybių nugalėtoja. Daugiausia pylos gavo šeiminingė Vokietija nuo italų — 16:58 (11:38) ir Estija nuo JAV — 28:52 (7:26).

Galutinė lentelė tokia:

1. JAV — Kanada 19:8 (15:4) I ir II v.
2. Meksika — Lenkija 26:12 (23:8) III ir IV v.
3. Filipinai — Urugvajus 33:23 (14:12), V ir VI v.

Estija rikiuojasi 12-je vietoje, o Latvija — 21-je.

O kur buvo Lietuvos krepšinis? 1935 m. mūsų krepšininkai smarkiai pritrūkę latvių pergalių, neturėdami nei jokios teisingos mokyklos žaidimui pažinti, nesirijo siekti didesnių rungtynių, nes nebuvome priaugę kaimynų ly-

gių. Dėkojame Visagaliui ir Pasaulio Lietuvių kongreso komitetui, kad 1935 m. atvykus JAV lietuviams sportininkams aplankyti Tėvų žemę, parodė krepšinio žaidimo kai kurias plonybes ir grožį. Krašte pasilikęs jų atstovas — dr. Konstantinas Savickas padėjo pirmuosius ABC pagrindus ir, štai, jau Kaune, 1936 m. sausio mėn. 11 d. tarpvalstybinėse rungtynėse Lietuva — Latvija, mūsų kaimynai laimi tik 10:31, nes rinktinė buvo šiek tiek apmokyta ir jos sudėtyje buvo Savickas, gerai diriguojamas mūsų šiek tiek žymiai sumažėjo. Berlyno olimpiados metu „atkastas“ Pranas Lubinas JAV olimpinės komandos sudėtyje, atvykęs Lietuvon atiduoda savo patirtį mūsų veržliams krepšininkams ir rudenio, JSO klubas su Lubinu prieky, nugalėtojai Latvijos meistras US 35:27, o Kauno rinktinė 32:9. Nuo čia jau prasideda sparūs suoliavimas pažangume ligi šių dienų.

Prisimenant anuometinius krepšininkų vargus ir paskirų vyriausybės žmonių pažirtas ir sportinę veiklą, tenka priminti skaudžius pralaimėjimus, kuriuos neišbrauksime iš istorijos.

Estija pirmą kartą nukerta Prancūzija 34:29 (16:17). Latvija-Urugvajus 20:17 (11:11). Čia mūsų kaimynų pergalės ir baigėsi, nes vėliau Kanada paklupo Latvija 34:23 (9:12), krenta prieš Lenkiją 23:28 (12:14), o Filipinai laimi prieš Estiją 39:22 (21:4). Kraitis labai mažas, ypač Latvijos, kai ji prieš vienerius metus (1935) buvo pirmąją Europos krepšinio pirmenybių nugalėtoja. Daugiausia pylos gavo šeiminingė Vokietija nuo italų — 16:58 (11:38) ir Estija nuo JAV — 28:52 (7:26).

Galutinė lentelė tokia:

1. JAV — Kanada 19:8 (15:4) I ir II v.
2. Meksika — Lenkija 26:12 (23:8) III ir IV v.
3. Filipinai — Urugvajus 33:23 (14:12), V ir VI v.

Estija rikiuojasi 12-je vietoje, o Latvija — 21-je.

O kur buvo Lietuvos krepšinis? 1935 m. mūsų krepšininkai smarkiai pritrūkę latvių pergalių, neturėdami nei jokios teisingos mokyklos žaidimui pažinti, nesirijo siekti didesnių rungtynių, nes nebuvome priaugę kaimynų ly-

gių. Dėkojame Visagaliui ir Pasaulio Lietuvių kongreso komitetui, kad 1935 m. atvykus JAV lietuviams sportininkams aplankyti Tėvų žemę, parodė krepšinio žaidimo kai kurias plonybes ir grožį. Krašte pasilikęs jų atstovas — dr. Konstantinas Savickas padėjo pirmuosius ABC pagrindus ir, štai, jau Kaune, 1936 m. sausio mėn. 11 d. tarpvalstybinėse rungtynėse Lietuva — Latvija, mūsų kaimynai laimi tik 10:31, nes rinktinė buvo šiek tiek apmokyta ir jos sudėtyje buvo Savickas, gerai diriguojamas mūsų šiek tiek žymiai sumažėjo. Berlyno olimpiados metu „atkastas“ Pranas Lubinas JAV olimpinės komandos sudėtyje, atvykęs Lietuvon atiduoda savo patirtį mūsų veržliams krepšininkams ir rudenio, JSO klubas su Lubinu prieky, nugalėtojai Latvijos meistras US 35:27, o Kauno rinktinė 32:9. Nuo čia jau prasideda sparūs suoliavimas pažangume ligi šių dienų.

Prisimenant anuometinius krepšininkų vargus ir paskirų vyriausybės žmonių pažirtas ir sportinę veiklą, tenka priminti skaudžius pralaimėjimus, kuriuos neišbrauksime iš istorijos.

Estija pirmą kartą nukerta Prancūzija 34:29 (16:17). Latvija-Urugvajus 20:17 (11:11). Čia mūsų kaimynų pergalės ir baigėsi, nes vėliau Kanada paklupo Latvija 34:23 (9:12), krenta prieš Lenkiją 23:28 (12:14), o Filipinai laimi prieš Estiją 39:22 (21:4). Kraitis labai mažas, ypač Latvijos, kai ji prieš vienerius metus (1935) buvo pirmąją Europos krepšinio pirmenybių nugalėtoja. Daugiausia pylos gavo šeiminingė Vokietija nuo italų — 16:58 (11:38) ir Estija nuo JAV — 28:52 (7:26).

Galutinė lentelė tokia:

1. JAV — Kanada 19:8 (15:4) I ir II v.
2. Meksika — Lenkija 26:12 (23:8) III ir IV v.
3. Filipinai — Urugvajus 33:23 (14:12), V ir VI v.

Estija rikiuojasi 12-je vietoje, o Latvija — 21-je.

O kur buvo Lietuvos krepšinis?

1935 m. mūsų krepšininkai smarkiai pritrūkę latvių pergalių, neturėdami nei jokios teisingos mokyklos žaidimui pažinti, nesirijo siekti didesnių rungtynių, nes nebuvome priaugę kaimynų ly-

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$53.00, foreign countries \$53.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytų adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunčiodami straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gautų prašymų.

Perspekti švelniais žodžiais ir kietais argumentais. Anonimas

Nesiimki to, ko negali padaryti, bet būk rūpestingas laikyti savo žodį, jeigu priza-dejai.

G. Washingtonas

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaide
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (vieška 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. 233-6553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVICIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplestusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalai esant atvažiavimui ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnėlės,
titteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7, Antr. ir
ketv. 9-12, Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8704 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
— Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Kokie turi būti

TIE NAUJI POSŪKIAI

Kaip praėjusį penktadienį šioje skiltyje pastebėjau, iševija yra jau gerokai nutautusi ir nuilutėjusi. Šioje pat skiltyje pradžiai pasakyti naujus posūkius tai padėčiai taisyti. Gal ir per drąsus buvo šis mano sūkelėjimas, nes tokia ligai gydyti vaistų rasti nėra lengva, tačiau ieškoti jų visgi reikia. Todėl, savo pažadą tęsėdamas, bent jau šiek tiek jų bandysiu pasiūlyti.

Nenorėčiau teigti, kad mūsų pasirinktas lietuvių išlaikyti kelias būtu buvęs klaidingas. Juk jį sudarė šeima, liuanistinė mokykla, jaunimo organizacija, jaunimo stovykla ir didelė visuomenės talka. Visa tai susikūrė labai sveiką ir aiškią sistemą, ir vargu ar bebūtų buvę imanoma ką nors mąstymo sugalvoti. Tai taip natūralu, aišku, nesudėtinga, kad niekam nekilo jokių abejonių dėl tokios sistemos prasmingumo. Kodėl tad mums taip pasidarė, kad, tokia gera sistema naudodamiesi, mes nuilutėjome?

Pradėdami ieškoti atsakymo į šį klausimą, pirmiau mes atsakymą jį dar vieną klausimą: ar mes ta sistema iš tikrųjų naudojamesi taip, kaip reikėjo? O jeigu nesinaudojome, tai kokios priežastys klūdė? Žinoma, būtų galima kiek nors bėdų surasti ir patioje sistemoje, bet atrodo, kad iš pagrindų ji nebuvo bloga, nes turime ir gražių pavyzdžių, kaip daugelis iš mūsų, ta sistema naudodamiesi, vis dėlto pajėgė užsiauginti nuosirdžiai lietuviškus, lietuviškos dvasios, lietuviškai galvojančius ir lietuviškai kalbančius bei gerai lietuviškai rašant naudojantčius vaikus.

Pirmiausiai pripažinkim, kad padarėme kritišką žodelio vertę, t. y. tie, kurie tos sistemos arba nenorėjo, arba nepakankamai stengėsi ją išnaudoti. Ir tas kritiškas žodelis turi būti taikomas šeimos adresui. Klaidą darė tie tėvai, kurie nesinaudojo tik viena tos sistemos dalimi, kaip pvz. liuanistinė mokykla ar jaunimo stovykla, o visiškai iš jos išjungė šeimą, kuri juk yra svarbiausia tos sistemos dalis. Lietuviškai vaikas pirmiausiai turi būti mokomas namuose, šeimos ratelėje ir ne tik retkarčiais, bet kiekvieną minutę. Visa šeimos aplinka turi būti ištisai lietuviška ir, svarbiausia, su vaiku turi būti tik lietuviškai tekalbama. Nė geriausia sistema vaikui nepažės, jeigu tėvai su juo namuose kalbės šviesa kalba. Beprasmiškos vaikui pasidarys liuanistinės mokyklos, stovyklos, jaunimo organizacijos ir visa kita už šeimos kuriama lietuviškoji aplinka, jeigu šeima pirmiausiai jam tos lietuviškos aplinkos nesudarys. Kas gi išaugins tokiai JAV šeimai lietuviuką, kurios tėvai, veždami vaiką į liuanistinę mokyklą, iki pat tos mokyklos durų su juo kalbasi angliškai? Todėl mes turime įtikinti šeimas, kad jos suprastų savo reikšmę lietuviškos išlaikymo. Tai būtų pats pirmasis ir skubiausias lietuviškos išlaikymo veiklos postūkis. Iš tikrųjų tai įtikinti gal ir nereikėtų, nes manau, kad kiekviena šeima tai žino, tačiau reikia taip į tas šeimas veikti, kad tas žinojimas pavirstų norėjimu, o norėjimas – vykdymu. Garbiausias mūsų šūkis šandien turėtų būti: lietuviškas šeimas grąžinkim lietuvių kalbą. Tuo jau pat, šandien.

Kita didelė priežastis, nė kiek nepažėjęs naudotis ta mūsų sukurta sistema, buvo pati lietuviškoji visuomenė. Ta visuomenė, būdama grynai politiškos prigimties, šalia lietuviškos išlaikymo sistemos

sukūrė labai savitą, stiprią ir pagal jos nuomonę absoliučiai nekritišką politinę sistemą ir jai atidavė visą pirmenybę. „Kova už Lietuvos laisvę yra pats svarbiausias lietuvių išeivijos uždavinys“ – skelbė mūsų politikai, ir išeivija dėl to nekelė jokių abejonių. Iš tikrųjų pradžioje mūsų išeivijos gyvenimo, kai mes labai tvirtai tikėjome greitu grįžimu, kitaip ir negalėjo būti. Lietuvos valstybės nepriklausomybė sunaikinta, tautai laisvę atimta, ir kova už tai tikrai buvo svarbiausias mūsų visų tikslas. Bet čia pat turime padaryti ir vieną labai aiškią pastabą: sakydami „buvę“, neteigiame, jog tas Lietuvos laisvinimo tikslas yra jau praejęs. Priešingai, sakau, kad jis tebėra toks, koks ir buvo, tačiau noriu pabrėžti, kad, dingus greito grįžimo galimybei, jo siekimo aplinkybės bei sąlygos yra visiškai pasikeitusios. Todėl išeivijos nuilutėjimas labai rimtai verčia pergaltvoti tą jam atiduotą pirmenybę. Neatmetu kol kas nė tos pirmenybės, bet tik siūlau ją atidžiai persvarstyti, nes, kaip jau minėjau, ji buvo viena iš priežasčių, gerokai sunkinusių siekti kito lygiagreto tikslo – lietuviškos išlaikymo. Tai gi ne neigdamas, kad Lietuvos laisvinimas kaip buvo, taip ir tebėra mūsų nesikeičiantis tikslas, bandau tik jį sverti tomis pačiomis svarstyklėmis kaip ir lietuviškos išlaikymo. Žinau, kad tai labai jautrus klausimas, ir, jį keldamas, greitai galiu būti apkaltintas Lietuvos laisvinimo atsakymu, tačiau drįstu tos rizikos imtis, labai aiškiai matydamas, kad šandien išeivijoje jau yra visiškai kitokia padėtis, negu ji buvo tuojau po karo mums čia atsiradus. Lietuvos laisvinimo darbas, nors vis dar ir tebevedinamas skambiu kovos už Lietuvos laisvę vardu, jau per dažnai pasidarė tik žodžių žaidimas tarp vienas pas kitą besikardančių mūsų politikierių ir gal tūkstantį kartą besiaiskinančių, kas kokius mandatus turi ir kas kam vadovauja. Ir kai dar matai, kad tokiam „laisvinimo darbu“ išeivija kiekvienais metais sumeta šimtus tūkstančių dolerių, o dėl lėšų stokos turi skursti, vargti bei kentėti arba visiškai sustoti lietuvių kalbos mokymas, sunku pasilikti nejaudiam ir nuošaliai stebėtojai. Tai ir turėtų minti, kalbėdamas politinei veiklai atiduotos pirmenybės klausimo persvarstymą ir iškelimą jo naujoje šviesoje.

Ar tikrai išeivija galvoja, kad tas politinis darbas, kurį dabar atlieka mūsų politinių partijų susigrupavimai ir veiksniai, yra tikrai daugiau remtinas, negu darbas, jaunus lietuviškus mokantis lietuviškai? Ar kartais nebūtų verta jau rimčiau pergaltvoti apie politinio ir lietuviškos išlaikymo darbo geresnę pusiausvyrą? Tos geresnės pusiausvyros suradimas būtų antras reikiamas posūkis lietuvių išeivijoje stiprinti.

Neseniai priminėme apie ateinančią Bendruomenės mėnesį. Sakėme, kad jis yra skirtas populiarinti liuanistiniam švietimui, raginti lietuvių išeivius leisti savo vaikus į liuanistines mokyklas, steigti jas ten, kur jų nėra, ir aukoti lietuvių Bendruomenės švietimo reikalams. Šandien trumpai atkreipėme dėmesį į porą svarbesnių posūkių, reikiamų pataisyti pasiljusiai lietuviškos išlaikymo padėčiai išeivijoje. Tą temą tęsdami rugsėjo mėnesį, daugiau paryškinsim čia paminėtus posūkius ir panagrinėsime būdus, kaip į juos kreiptis mūsų darbų vaga.

Bronius Nainys

PASIRUOŠIANT VIENOS TARPTAUTINEI KONFERENCIJAI

Sėkmingas pasitarimas Clevelande

V. ROCIŪNAS

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas rugpjūčio 23 d. Clevelande sukvietė lietuvių organizacijų pirmininkų ir jų atstovų pasitarimą apšvarstyti, kaip būtų geriausiai pristatyti Lietuvos reikalus Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, prasidėdancioje Venoje, Austrijos sostinėje, lapkričio 4 d. Kaip nurostatai. Čia pabaltiečiams yra puiki proga iš naujo išryškinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių bylą tarptautiniame forume. Šiai konferencijai jau seniai ruošiamasi, vyko tarptautinių ekspertų pasitarimai Otavoje, Budapešte, Berne, Stokholme.

Kaip ankstyvesnėse konferencijose, taip ir šiame Vienos tarptautiniame forume pabaltiečiams atstovaujama Pasaulio Pabaltiečių santalka (Baltic World Council), kuriai šiuo metu vadovauja Vlikas – pirm. dr. Kazys Bobelis. Sunki, bet garbinga ir labai atsakinga pareiga, kuriai sėkmingai atlikti reikia daug patirties, taktikos, susiklausymo ir auko.

Į Vliko kvietimą dalyvauti pasitarime Clevelande atsiliepė gana gerai. Pasitarime buvo atstovaujama šioms organizacijoms – Vlikas, dr. K. Bobelis, dr. D. Krivickas, inž. L. Grinius, V. Jokūbaitis; PLB – Milda Lenkauskienė; Lietuvių Informacijos centras – Gintė Damušytė; Alta – T. Blinstrubas, Vl. Šimaitis; Kanados LB – A. Pacevičius; Baltas – Ona Jokūbaitienė; Lietuvių Fronto bičiuliai – J. Mikonis ir J. Ardy; Lietuvių Krikščionių demokratų – A. Kaulaitis; LB Clevelando apylinkė – V. Čyvas; Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjunga ir Grandinė – G. Gaska; LVKS Ramovė – A. Jonaitis; Altos Clevelando skyrius – A. ir B. Pautienai; Vilties draugija ir Dirva – A. Laikūnys ir dr. D. Degešys; Draugas – V. Rociūnas; LB Teisėms ginti koalicijos fondo atst. – dr. V. Stankus; Reg. LB – dr. V. Dargis ir A. Juskevičius; Tautinė sąjunga – M. Valiukėnas; Lietuvos Vyčiai – V. Gražulis; Vilniečių sąjunga – S. ir K. Lazdiniai; LB apygarda – K. Žiedonis; Tautos Fondas – V. Stuoģis; Lietuvos Atgimimo sąjūdis – M. Blynas; Atėlių klubas – Pr. Razgaitis; Šaulių Žalgirio kuopa – J. Velykis; DLK Birutės draugija ir skautų seserija – J. Jadviga Budrienė; Liet.

Rezistencijos sąjūdis – dr. H. Brazaitis; Clevelando ramovėnai – V. Januškis; Vytauto klubas – H. Idzelis; SLA 14 kuopa – P. Šukis.

Pasitarimą atidarė Vliko vicepirm. organizaciniams reikalams – Vytautas Jokūbaitis, pakviesdamas pirmininkauti dr. Kazį Bobelį. Invokacijos maldoje kun. G. Kijauskas, SJ, prašė Aukštaičio „uždegti dalyvius vienybės dvasia“.

Dr. Bobelis pradėjo pokalbį bendromis pastabomis apie Lietuvos laisvinimo bylą, plačiau sudamas ties lietuvių dalyvavimą anksčiau minėtuose tarpt. forumuose, kur buvo aiškinamasi Helsinkio pakto nuostatų vykdymą, jo pažeidimai, apie Kopenhagos manifestą, Laisvės ir taikos žygį Baltijoje ir pasirodymą Vienos konferencijai. Viskas buvo perduota pasakojimo stiliumi.

Darbai vyksta gerai. Jau esą užsiregistravusių 79 iš JAV ir 17 iš Kanados (apsimokėjusių 50 JAV). Norima, kad bent šimtinė lietuvių iš JAV dalyvautų Venoje. Vienon atvyks ir Vasario 16-sios gimnazijos mokiniai su tautiniais šokiais ir orkestru, laukiama dalyvių iš Vokietijos, Austrijos, Anglijos, Šveicarijos, Italijos, Pietų Amerikos ir net iš Australijos. Kelionės išlaidos iš JAV asmeniui – 1195 dol. Jauniui yra skiriama 250 dol. parama asmeniui. Nors informacijos gan daug spaudoje, bet patariama dėl detalių kreiptis į Vliko įstaigą. Washington ar išvykos vadovą dr. J. Stuką: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060 tel. 201-753-5636.

Vliko valdyba ir jos atstovas Venoje Algis Klimaitis daro viską, kad užplanuotieji darbai būtų laiku ir tinkamai paruošti ir įvykdyti. Išnuomotoje įstaigoje – biure atliekami paruošiamieji darbai, komunikacija, susirašėjimai, propagandos paruošimas ir t.t.

Vienoje keturių dienų laikotarpio programoje numatyta: liet. Mišios DLK Sobieskio koplyčioje, Kahlenberge, Baltų santalkos spaudos konferencija, muzikos vakaras (pabaltiečių kompozitorių kūriniai), pabaltiečių demonstracija, ekumeninės pamaldos Vienos Sv. Stepono katedroje, simpoziumas, kur dalyvaus Per Ahlmark, prof. Ermacora, prof. Veiter, A. Klimaitis ir kiti, nuotraukų paroda ir norintiems

išvyka į Budapeštą ir kitas Vienos išvykas. Lapkričio 7-9 dienomis Vliko seimas Londone Anglijoje.

Dr. D. Krivickas kalbėjo apie Vienos konferencijos reikšmę mūsų laisvės byloje, užsimindamas ir kitus paruošiamuosius pasitarimus, kur buvo paliečiami žmogaus teisių, tautų apsisprendimo, valstybingumo klausimai. Pranešė, kad bus perspausdintas Vliko didysis memorandumas, atspausdinta kita informacinė medžiaga, paneigianti sovietų klaidingą informaciją apie Pabaltijo kraštų laisvą įsijungimą į Sovietų Sąjungą, žmogaus teisių mindžiojimą ir t.t.

Dr. J. Stukas dėl ligos į pasitarimą neatvyko. Jo, kaip išvykos vadovo, gautas telefonu informacijos perdavė V. Jokūbaitis. Pasitarimo dalyvius raštu sveikino vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas dr. S. Backis ir eilė kitų organizacijų, kurios nebuvo išvardintos.

Milda Lenkauskienė, kalbėdama PLB vardu, akcentavo, kad siekiant pagrindinio tikslo – laisvės Lietuvai, turime veikti vieningai. PLB 19 pasaulio kraštų lietuvių yra įsijungę į laisvinimo darbą. Vienos konferencijos klausimais buvo PLB visuomeninių reikalų komisijos posėdis. Dr. T. Remeikis ruošia dokumentaciją apie Lietuvos padėtį ir ji bus įteikta Vienos konferencijos valdybui atstovams. Vienoje PLB oficialiai atstovausios atstovai. PLB kooperuoja su International Resistance sąjūdu. Ruošiamas monografijos apie Helsinkio grupės lietuvių dalyvių (Tomas Venclova). Birutė Jasaitienė, kaip Svetimo reikalams vicepirm., kontaktavo Vasario 16-os gimnazijos dėl dalyvavimo Vienos demonstracijoje. T. Blinstrubas pasakė, kad Alta visu 100 proc. remia šią išvyką. Kanados LB pirm. Algis Pacevičius pranešė apie 17 lietuvių užsiregistravimą dalyvauti Venoje, laukiamas dar daugiau kandidatų, kurie dar nėra apsisprendę. Kanados lietuvių fondas remia išvyką. Kvietė visu vieningai pasirodyti. Reg. LB pirm. dr. V. Dargis pasižadėjo „būti kartu“.

Gintė Damušytė – Lietuvių Informacijos centro vedėja, pasižadėjusi turėdama progą vėl sugrįžti į gimtąjį Clevelandą, akcentavo centro talka santalkos informacijos darbuose. Šis centras prisideda darbais ir informacija kartu dirbant su PLB, apie ku-

Kanados LB pirm. adv. Algis Pacevičius, Vliko valdybos pirm. dr. Kazys Bobelis, Vliko vicepirm. Vytautas Jokūbaitis ir LB teisėms ginti koalicijos fondo atstovas dr. Viktoras Stankus Clevelande pasitarimų pertraukos metu.

Nuotr. J. Velykio

riuos kalbėjo ir M. Lenkauskienė. Centras prisideda prie vaizdines propagandines medžiagos rinkimo ir paruošimo. Pateiks duomenų apie žmogaus teisių laužymą Lietuvoje. Patį vedėją seserija visus demonstracijos dalyvius Venoje aprūpins lietuviškomis. PLB finansuoja ir paruošimą brošiūrų anglų kalba apie religinį persekiojimą, kenčiančios Lietuvos Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtį. Bendradarbiauja su Resistance International ir ses. Gilham dėl Klaipėdos bažnyčios grąžinimo tikintiesiems ir t.t.

Dr. V. Stankus priminė apie LB atstovų lankymąsi Valstybės departamente ir pokalbį su JAV atstovu Zimmerman. Dr. H. Brazaitis siūlė daugiau kalbėti apie komunizmo nuvertimą bei laisvės atgavimą.

L. Grinius džiaugėsi, kad visi remia Vienos išvykos projektą. Žymiai sunkiau vyko Kopenhagos ir Baltijos išvykos reikalai. Jis priminė, kad Vienos konferencija neturėtų aptemdyti ir kitų sovietų klaidingų užmojų, sovietų paskolos lakštų projekto, jų mėginimo įsijungti į pasaulinę ūkio sistemą, mitybų uniją. Rygos konferencija – JAV ir Sovietų santykių pagerinimui, kur dalyvaus ir valdžios, įstamdavystės ir kitų telkiniui atstovai, nesiderina su Amerikos Pabaltijo kraštų privertinio įsijungimo nepripažinimo politika. Lietuvių ir estų organizacijos rašo protesto laiškus, planuoja mas demonstracijas. Tai turėtų būti daroma žymiai intensyviau.

Klausimų ir atsakymų sesijoje paliesta daug dalykų, kurie nedaug ką turėjo su Vienos konferencija, bet kadangi lietuvių lietuviams klausimus, pirmininkaujantis dr. Bobelis leido pasisakyti.

Pokalby palieštas Europos parlamentas, Krikščionių demokratų partijų priimamos

palankios rezolucijos Lietuvos atžvilgiu, OSI klausimai, estų Linno deportacijos gresmė, Kanados valdžios karo nusikaltečių, nacių kolobrantų investigacijų užuomazga ir t.t. Skautų seserija visus demonstracijos dalyvius Venoje aprūpins lietuviškomis.

Posėdis užsitęsė virš keturių valandų. Pirmininkui pasiūlius, dalyviai nutarė priimti bendrą nutarimą (suredaguos Vlikas) kviečiantį visus dalyvauti Vienos konferencijos proga pabaltiečių rengiamuose žygiuose, vieningai remti mūsų veiksmų pastangas, pagieidauti, kad pagrindinis memorandumas valstybių konferencijos dalyviams būtų vienas bendras, pasirašytas Vliko, PLB ir eventualiai Diplomatinės tarnybos.

Pasitarimai baigti Tautos himnu. Posėdžiavimui buvo sudarytos geros sąlygos. Vesinama Lietuvių salė, mikrofonas, dalyviai aprūpinti reikiama informacine medžiaga. Tai Vytauto Jokūbaičio pastangų rezultatas. Po to visi dalyviai Vliko buvo pakviesti pietums. Gintaro valgyklon.

Nors kai kas nori tvirtinti, kad tokie ar panašūs pasitarimai esą laiko ir lėšų eikvojimas, bet gyvenimo praktika rodo, kad dažnai jie išlygina nesklaidumus, surandama bendra mintis; kalba ir akcijos kryptys, dalyviai vieni kitus asmeniškai pažįsta ir susipažįsta. O tai labai reikalingas ir reikšmingas faktorius įvairius mūsų išeivijos ir Lietuvos laisvės klausimus analizuojant ir gaires atečiai nustatant. Šis pasitarimas buvo vienas iš pozityvių tokių susitikimų, kur išvengta nereikalingų vieni kitams prieštarių, o vadovautasi bendra mintimi – padėti okupuotam kraštui atgauti laisvę.

Poetai kentejimuose išmoka tai, ką išsako dainomis.

Shelley

SU PALAPINE Į KALEVALĄ

GRAŽINA KRAUCIŪNIENĖ

3

Punktualiai pusę aštuonių kapitonas atidarė rastiinę, kurioje keleiviai užsiregistravo. Bilietus reikia iš anksto užsisakyti. Bilietų kaina vienam ir abi pusės iš Copper Harbor – 40 dol. Po to visa manta buvo sukrauta į laivą, o laiveliai pririšti ant viršutinio denio. Sulipo apie 50 įvairaus amžiaus keleivių. Paskiausiai įkėlė didelį kavos puodą. Suklikus sirenai virš galvos, punktualiai aštuntą valandą išplaukė. Laivas mažas, 65 pėdų ilgio, mažai vietos pasivaikščioti. Daugumas snaudžia, keli skaito, o kelionė trunka keturias su puse valandas nuplaukti penkiasdešimt penkias mylias. Apie dešimtą valandą vienas jūreivis pranešė, kad kava išvirė. Prie kavos buvo galima nusipirkti saldžių bulkučių ir vaisių sunkos. Daug kas toliau snūduriavo, kol horizonte pasimatė laukiama sala. Sujudome.

Išplaukus į uostą greit išlipome, nes nereikėjo laukti bagažo – petinukus buvome su savim pasiėmę. Uoste tik vienas didelis pastatas. Jame yra suvenyrų krautuvėlė, stovyklautojams registracija, turistams informacija, gazo stotis (nes laivai-keltai negali vežti bet kokios sprogtamos medžiagos, pvz., gazolino ar žibalo kartu su keleiviais) ir muitinė. Mat, už penkiolikos mylių yra Kanados krantas, iš ten privačiai laivais čia nevenas atplaukia. Ant sienos iškabintas oro pranešimas, kuriame atkreipiamas dėmesys ir į bangų dydį. Per salą jokio kelio

nėra. Visi keliukai-takai tik pėsčiom žygiuoti. Ši sala, tiksliau 200 salų salynas, apima 200 kv. mylių, takeliai išraižyti 165 mylias.

Isle Royale yra mažiausias lankomas valstybinis parkas Amerikoje. Nakvynėi galimybės yra trys: viesbuty, vasarnamy ar savo palapinė. Daugumas atvažiuoja su kuprinėmis, žygiuoti per salą, pasigrožyti gamta, elniais, kurių apstu, ir vilkais, kuriuos tik retkarčiais tenka pamatyti. Čia nestinga lapių, voverių, bebrų, kiškių, šikšnosparnių ir kitokių mažų gyvių. Salą išilgai pereiti trunka apie savaitę. Šis maršrutas tinka tik įgudusiems keliautojams ir stovyklautojams, nes pakeliui nėra gyvenviečių – nei krautuvėlių, nei telefonų. Žodžiu, pusiaukelį negali pakeisti nuomonės, kad nenori toliau žygiuoti ir kam skambinti, kad atvažiuotų paimti. Pakelės stovyklavietės sužymėtos, daugiau sia tik trims palapinėms. Kai kurios šeimos su mažais vaikais čia atvyksta su savo laiveliais, valtimis. Tuo būdu plaukia apie salą, zuvauja, naktį pasistato palapinę pernaktvojimui.

Nors anksti – prieš tris mėnesius – registravomės, tačiau vasarnamio išsinuomoti negavome. Reikėjo apsigyventi viesbuty. Viesbutis susideda iš penkių namų – valgyklos ir keturių gyvenamųjų patalpų ant ežero kranto. Užsiregistravę gavome ir maisto kortelę, nes, užsisakant kambarį viesbuty, automatiškai priskaitoma ir trys pavalgymai. Kaina vieniui už parą – 102 dol. Skubam ir valgyklą priešpiečių, nes valgyti duoda tik nustatytomis valandomis. Pasitipinę nelabai skaniu maistu, užsimetėm petinukus ir iškeliajom ieškoti paskirto kambario. Takelis asfaltuotas, aplink krūmai, medžiai, kaip turtuolių vilos. Suradę reikiamą pastatą atsirakinome duris. Prieky langas, už kurio čia pat po kojom banguoja ežeras.

Laimė paskirtas kambarys pirmame aukšte, nes tik čia yra balkonas su patogiomis kėdėmis. Bet

dabar dar nėra laiko žioplinėti, nes antrą valandą trumpa ekskursija su parko gidu. Tad nusukėjom atgal į uostą, kur jau nemaža grupė buvo susirinkusi. Gidas jaunas ir labai panašus į magiką David Copperfield. Šios dienos tema: „Gamtos ir žmogaus koegzistencija“. Gidas temą gerai nagrinėja, atkreipdamas dėmesį į visas parko grožybes, cituodamas datas ir žvėrių skaičius, žmogaus padarytą žalą ir t.t., tačiau nebuvo progos šiu duomenų užrašyti, nes Romas man į ranką įdėjo kelias laukines žemuoges. Tai bent staigmena!

Paskutinį kartą žemuoges rinkau prie vieno lagerio Vokietijos pokario metais. Tai taip ir negirdėjau visų šimties žodelių, nes vis atsilikdama su keliais kitais uogavau. Kiek atsimenu, dabar ant salos yra dviejų gajų vilkų. Elnių, berods, yra arti tūkstančio. Pati sala tai ugnikalnio lavos ir kitokių sluoksnių išsilyšys. Ledynai šiuos sluoksnius per vidurį įlenkė. Antra šiu įlenktų sluoksnių pusė sudaro Keewenaw pusiasalį.

Isle Royale salos rytiniai slaitai statūs, vakariniai lėkštesni ir turi daug daugiau augmenijos. Čia pirmą kartą teko matyti miško lelijas. Tai ryškios oranžinės spalvos su mažais rudais taškiukais gėlės, kurių žiedlapiai apačioje taip susiaurėja, kad atrodo lyg žiedas virš stiebo kabo. Taip pat šioje saloje ir šiaurinėje Michigano viršutinio pusiasalio dalyje labai apstu „thimbleberries“ uogienojų. Toliau į pietus šių krūmų iš viso nėra. Šios uogos panašios į avietes, tik didesnės ir plokštesnės – forma kaip siuvimo pirštukai, o lapai dideli lyg varnalėšos. Kadangi šios uogos dar nebuvo prisirpusios, toliau šveitėm žemuoges. Gidas pastebėjo, kad ant salos negalima nieko skinti, išskyrus uogas. Taip pat visas vanduo turi būti virinamas bent penkias minutes, nes jame yra mikroskopinių žalingų sraigų.

(Bus daugiau)

TAUTOS ŠVENTĖN ATVYKSTA KONS. V. KLEIZA

Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 7 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijos salėje. Kalbės Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza iš Chicago. Minėjimo renginiuose visai maloniai kviečiami dalyvauti.

Rugsėjo 6 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos svetainėje rengiama susipažinimo vakarienė-vašė, kur konsulas Vaclovas Kleiza pasakos apie savo darbus, atsakinės į paklausimus.

Generalinis konsulas, Vaclovas Kleiza gen. konsulei Juzei Daužvardienei išėjus į pensiją, Lietuvos atstovo Washingtono dr. S. Bačkio buvo paskirtas šioms garbingoms pareigoms šių metų pradžioje. Konsulas V. Kleiza visą laiką buvo ir yra aktyvus Lietuvių Bendruomenės, Lietuvių fondo ir ateitininkų veikloje. Yra baigęs Hanau lietuvių gimnaziją, Chicago Illinois universitetą įgijo bakalauratą, o Loyolos universitetė Chicagoje magistro laipsnį iš socialinių mokslų.

Organizacijos ir visi norintieji dalyvauti vašėse prašomi pranešti Aldonai Miškinienėi, tel. 486-8517, arba Jonui Gudenui — tel. 486-2662 ar V. Čeciu — tel. 486-9944. Vašėms auka 10 dol.

OSI REIKALAI

Americans for Due Process — įstaigos koordinatore Rasa Razgaitienė, iš New Yorko ir advokatas Povilas Žambakis iš Chicago, knygos „Soviet Evidence in North American Courts“ autorius, atvyksta

Clevelandan ir kalbės rugsėjo 21 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų Dievo Motinos parapijos salėje, 11:45 val. ryto. Pranešimai bus pailius-truoti vaizdajuostėmis.

SUKAKTIS, KONCERTAS, KNYGOS SUTIKTUVĖS

Rašytojui, poetui, visuomenininkui ir redaktoriui Biliui Gaidžiūniui lapkričio 25 d. sukanka 75 metai. Šios, truputį paankstintos sukakties ir naujos jo knygos visuomenei pristatymo proga ruošiamas solistės Daivos Mongirdaitės koncertas spalio 4 d., šeštadienį, Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Šiame sukaktuviniam renginyje sol. Daiva Mongirdaitė, palydima pianistės Kristinos Kuprevičiūtės, koncertą pradės lietuvių liaudies ir kompozitorių dainomis. Pats autorius, Aukšė Bankaitytė ir Edas Kijauskas skaitys eilėraščius iš naujosios knygos „Saulėtos ir rusčios dienos“. Po to koncertas bus tęsiamas toliau.

Po koncerto parapijos svetainėje bus vašė, kurių metu bus dar sustota prie sukaktuvininko naujo kūrinio poezijos knygos. Pakvietimai į knygos sutiktuves ir vašes jau pradėdami platinti DM svetainėje ir gaunami pas renginio komiteto narius.

DAINAVOS ANSAMBLIS CLEVELANDAN

Tradicinės Lietuvių dienos proga Clevelandan pakvies tas Lietuvių meno ansambliu Dainava su „Lietuviškomis vestuvėmis“. Spektaklis įvyks gruodžio 7 d. Euclido gimnazijos auditorijoje.

Čiurlionio ansamblis. Diriguoja R. Babickas.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Dainavos ansamblis, šiemet švenčias savo 40 metų darbo sukaktį, pastatė šį monumtalinį veikalą, kurio autorė rašytoja Danutė Bražytė-Bindokienė, choro ir šokių vadovė Rasa Solūnaitė-Poskočienė, režisierė Liucija Buivydytė-Ambrosini, dekoracijos dail. Jurgio Daugvilos. Ansamblyje pakviesti LB Clevelando apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja Vladas Čyvas.

V.R.

LIETUVOS MADONŲ ŠVENTOVĖ

„Mes, lietuviai, mylintieji Visagali Dievą ir savo tautą... su Dievo pagalba steigiami naują parapiją“ — žodžiai iš Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos steigėjų protokolo, surašyto ir pasirašyto 1928 m. gruodžio 28 d. Clevelande. 123 pirmieji iniciatoriai-steigėjai, prie kurių vėliau jungėsi ir kiti lietuviai bei apylinkėje gyvenantieji kitataučiai, 1930 m. įsigijo parapijai pastatą, kuris tarnavo kaip bažnyčia, susirinkimų, pobuvių vieta iki pat 1952 m., kada jo vietoje pastatyta dabartinė Dievo Motinos šventovė pagal architekto dr. Stasio Kudoko planus. Juos vykdančią architektą inž. Eduardą Kersnauską, o statybos kontraktorių buvo inž. Juozas Augustinavičius.

Šis kolosalus projektas jau pradėtas vykdyti š.m. rugpjūčio 18 d. Kontraktoriai tikisi per šešis mėnesius darbą užbaigti. Ateinančių metų gegužės mėnesį, minint 600 metų Lietuvos krikščionybės sukaktį, ruošiamasi šventovę pašventinti su gražiomis ir išpūdingomis religinėmis ir tautinėmis iškilimėmis.

Atnaujinimo darbų sąmata — 150,000 dol. Jau daugiau

Po ilgesnių ir nuodugnių planavimų ir plačių konsultacijų dabartinis parapijos klebonas, trečiasis šios parapijos vadovas, kun. Gediminas Kijauskas, S.J., nuo 1974 m., gavęs vyskupijos leidimą, nusprendė atnaujinti šventovės vidų, pritaikant prie Vatikano II suvažiavimų religinių apeigų pakeitimų ir ją dedikuojant Lietuvos Madonom. Atnaujinimo projektus paruošė architektas inž. E. Kersnauskas, vykdo aukštos klasės specialistai. Nepažįdžiant dabartinės architektūros, įvedamas ir tautinis lietuvių meno momentas. Skulptorius Ramojus Mozoliuskas jau sukūrė Siluvos, Aušros vartų, Pažaislio ir Žemaičių Kalvarijos Madonų skulptūras, Kryžiaus kelių stotis.

Šis kolosalus projektas jau pradėtas vykdyti š.m. rugpjūčio 18 d. Kontraktoriai tikisi per šešis mėnesius darbą užbaigti. Ateinančių metų gegužės mėnesį, minint 600 metų Lietuvos krikščionybės sukaktį, ruošiamasi šventovę pašventinti su gražiomis ir išpūdingomis religinėmis ir tautinėmis iškilimėmis.

Atnaujinimo darbų sąmata — 150,000 dol. Jau daugiau

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS

darbams remti gautos aukos nuo 1986.VI.5 ligi 1986.VIII.5

(Terpinys)

Po \$20.00: Kostas ir Marcela Arai, St. Petersburg, FL; Jonas ir Aldona Butvilos, Chicago, IL; Marija Česna, Worcester, MA; Povilas Gautys, Madison, WI; Aldona Griškienė, Chicago, IL; Vytautas Jonaitis, Grand Rapids, MI; Algirdas Kasulaitis, Euclid, OH; Helen Kopack, Scranton, PA; A. ir V. Lanauksai, Cicero, IL; Juozas ir Anelė Molai, Worcester, MA; Robertas ir Marija Newton, Los Angeles, CA; Salome Nyerger, Santa Monica, CA; Juozas ir Meta Sinkai, Sterling Hts., MI; Sofija Vebra, Chicago, IL.

Po \$15.00: Virasė Dailidė, Baltimore, MD; Domicelė Petrutytė, Chicago, IL; Eleonora Ramaulionis, Woodhaven, N.Y.; J. Toniskis, Clearwater, FL; Aleksandras ir Irena Vakseliai, Richmond Hill, N.Y.

Po \$10.00: Jurgis ir Teresė Alenskai, Lemont, IL; Edmundas ir Anastazija Binkiai, Plymouth Meeting, PA; Rimantas Bitenas, Elizabeth, N.J.; Juozas Boley, New York, N.Y.; J. Bučys, Strongsville, OH; Charles Buvidas, Ambler, PA; Hedwig Burinskis, Southwick, MA; Jurgis Damas, Naperville, IL; Algis ir Stasė Damijonaitis, Elmhurst, IL; Vaclova Dediniene, Worcester, MA; Jadviga Gaudas, Chicago, IL; Marija Gureckas, Waterbury, Ct; Ona Jakulis, Avon, MA; Kazys ir Birutė Kazinskai, Chicago, IL; Kazys Krusinskas, Kearny, N.J.; Stasė Lanauksienė, Euclid, OH; Algirdas ir Raminta Marchertai, Hickory Hills, IL; Kazys Matonis, Ocean, N.J.; Vaclovas Mazeika, Park Ridge, IL; Petras ir Janina Mikšiai, Leicester, MA; Irena Mirnas, Chicago, IL; Leonas Morkūnas, Chicago, IL; Vytautas ir Birutė Muraskos, Philadelphia, PA; Prāurimė Muriene, Melrose Park, IL; Julija Navakas, Gulfport, FL; Nina Noris, Chicago, IL; Helen Pocius, Cambridge, MA; S. Ričkutė, Toledo, OH; Vytautas ir Julija Rutelioniai, Rockville, MD.

Isammoninkime jaunimą, kad nepamirštų, pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo, Lietuvos krikšto, Nepriklausomybės akto. Vyčio, vėliavos, Lietuvos himno ir Pulkim ant kelių.

Mokyt. Marija Peteraitienė

kaip pusė šios sumos suaukotta įvairioms projekto detalėms Clevelando lietuvių šeimų savo brangiųjų asmenų atminimui. Oficialus šventovės atnaujinimo piniginis vavus pradėdamas rugsėjo mėnesį.

Rugpjūčio 24 d. šioje šventovėje pirmą kartą suskambėjo naujieji vargonai, kainavę 45,000 dol. Jais grojo jau 43 metus dirbanti šios parapijos vargonininkė Regina Brazaitienė. Čia įdomu pabrėžti, kad pinigai vargonams įsigyti sutelkti iš kleb. G. Kijausko įvestų sekmadienių kavučių po lietuviškųjų pamaldų parapijos svetainėje, kuri yra populiari ir mėgstama susitikimo, pabėdravimo, posėdžiavimo vieta kiekvieną sekmadienį. Savanoriška auka, atiduodama už kavutę, pyragaitį ar sumuštinį per metų eilę sudarė fondą, kuris įgalino įsigyti modernius vargonus. Lietuvos Madonų šventovėje giesmė ir muzika dar gražiau išpūdingiau skambės, garbinant Aukščiausiąjį.

V. Rociūnas

Juo mažesni mūsų reikalavimai, juo panašesni mes į dievus.

Sokratas

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke išnuom. ramioje vietoje švarus 3-jų kamb. (1 miegamasis), butas 1-me aukšte. Virimui pečius ir šaldytuvus. Apyl. 66-tos ir Campbell. \$260 plus vieno mėn. užstatas. Tik suaugusiems. Kreiptis angliškai tel. 284-2917 arba 247-2437.

HELP WANTED

Tulpės Restorauai reikalingos PADAVĖJOS Skambinti tarp 11 v.r. ir 7:30 v.v. 925-1123

MISCELLANEOUS

LITUANUS žurnalas leidžiamas akliems ir silpnai regėjimo žmonėms. Vienas žurnalo numeris įrekorduojamas į dvi C 120 kasetes. Žurnalą leidžia Gintautas Burba, kurio išleidimui teisės gavo iš Lietuvos leidėjų.

Prenumerata metams kainuoja 20 dol. Jau išėjo 2 numeriai. Norintieji užsisakyti žurnalą prašau rašyti: Gintautas Burba 30 Snell St. Brockton, Mass. 02401

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000 Darbo valandos: Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro Seštadieniais pagal susitarimą

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai. SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

AUSTIN HOME IMPROVEMENT CO. Single and flat roof specialists. Aluminum siding, soffits, fascia and gutters. Thermal replacement windows. Room additions and basement remodeling. Kitchen and bathroom remodeling. Custom carpentry and masonry service. Concrete and tuck-pointing. Drywall and painting. COMPARE OUR PRICES AND SAVE 637-5955

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja dovintoji laida Suredagavo Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuve atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50 Illinois gyventojai moka \$6.94 Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namų mieste ir priemiestuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

PRIME REAL ESTATE

14300 S. Bell Rd. 460-0880

Lockport, Ill. Galim JUMS patarnauti šiuose rajonuose:

Palos Heights, Palos Park, Palos Hills, Orland Park, Lemont, Homer Township, Old Oak Estates ir Big Run Acres.

JUMS patarnaus šie patyrę profesionalai:

Algis Lieponis Linas Gylis Rūta Sušinskienė G. Petras Lieponis

PRIME REAL ESTATE savininkai, lietuviai JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!!!

PRIME REAL ESTATE
• Sklypai • Gyvenamieji namai • Verslui pastatai

No. 698 — 1/2 aukšto namas 71-os ir Kedzie apyl. Tik \$69,900 — labai nebrangiai. 6 kamb., 3 karališko dydžio miegamieji pirmame aukšte savininkui, 3-jų kamb. butas viršuj pajamoms ar giminingai šeimai gyvent. Švarus rūšys, centr. oro vėsinimas. Naujas stogas ir centr. pečius. Naujos ažuolinės spintos virtuvėje, 2 maš. garažas. Pukus namas. Paskubėkite, skambinkite tuoj pat.

No. 695 — 1 vakarus už Kedzie. \$41,900 — negalima tikėt. 6 kamb. medis apkalta namas su trimis miegamais plus panelel porčius išdžaytos rūšys. Naujas centr. pečius. Naujos rinos ir nutekamieji vamzdžiai. Didelis porčius preky. Didelis kiemas vaikams žaisti. 6-os ir Spaulding apyl. Skubėkite prie telefono, skambinkite dabar.

No. 669 — Pravažiukite — gyventojų petrukdikite — 3533 West 66 Place, 6 kamb. mūrinis, 3 dideli miegamieji, modern. virtuvė ir vonia. Didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu ir nauja 2-jų maš. garaž. Pusiau įrengtas rūšys. Aluminijaus sofitai ir fascia. Nauji žiem. langai. Naujai dažyta viduje ir lauke. Uždaras porčius galėtų būti TV kamb. ar ketvirtas miegamasis. Tuojau galima užimti. Pusė bloko iki parko. Įmokėti \$3,100. Skambinkite dabar.

No. 575 — 67-1 ir Lawndale. 6 kamb. mūr. namas su šoniniu įvažiavimu, 3 karališki mieg., 1/2 prausyklos, įrengtas rūšys, centrinis šaldymas, didokas sklypas su šoniniu įvažiavimu, nauja krosnis ir stogas, 2 maš. garaž. Ilgai neliks pardavimui. Skambinkite dabar.

No. 676 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite 3650 W. Marquette 2-jų butų po 5 kambarius „sided“ namas, kiekviena bute 2 mieg., moderni virtuvė, pilnas rūšys. Didelis sklypas, 2 maš. garažas. Po susirinkimo nuomos, tikrai 260 dol. per mėnesį mokėstis už namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sekmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimą skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

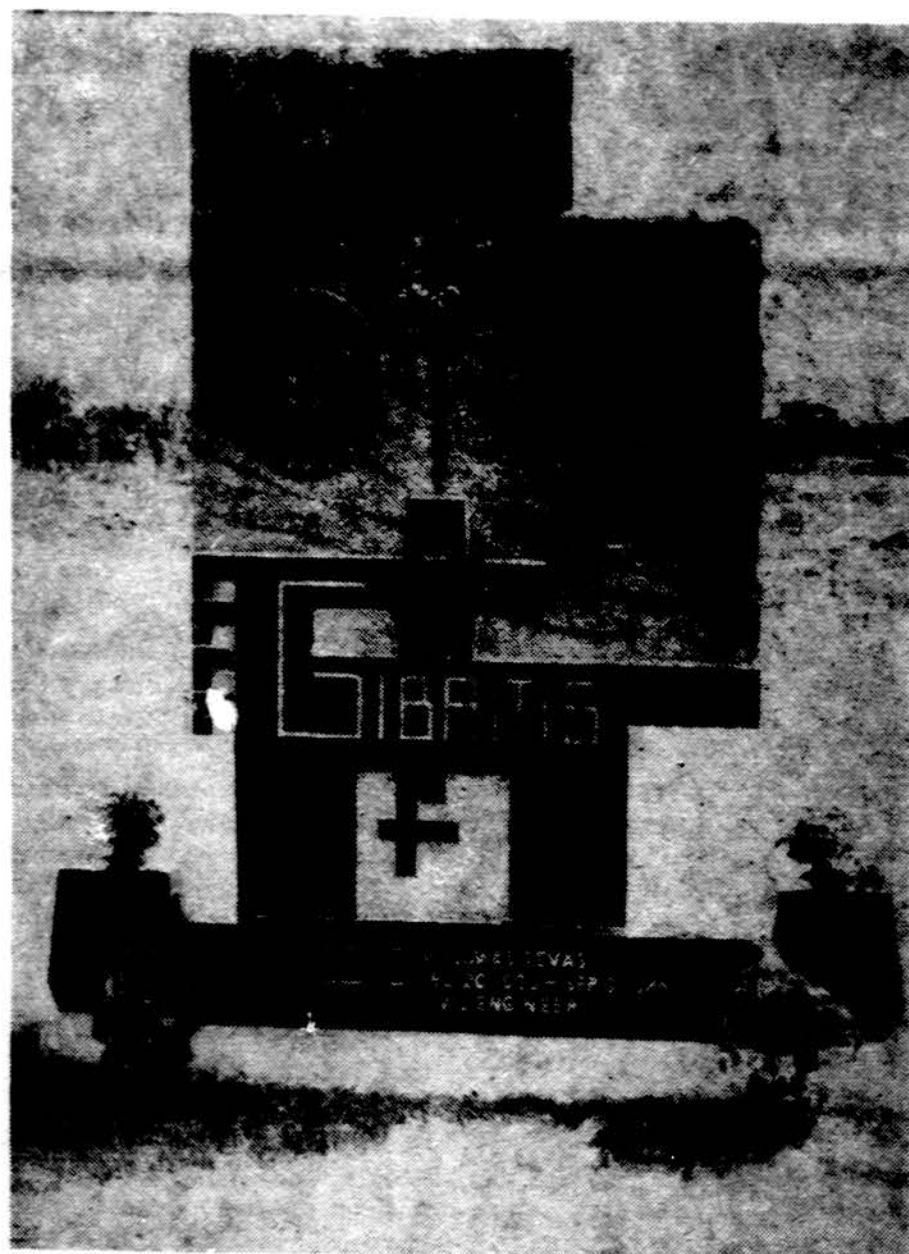
OPEN HOUSE — Sunday Sept 7th 11:00 AM - 4:00 PM. 401 Muir, Lockport. 4 bedrooms, 1 1/2 baths, fam rm, 2 car garage, fenced yard. \$67,500. Call for directions.

HILLSIDE RANCH on 2 acres! 3 bedroom home, cathedral ceilings, finished family room. Walk out to secluded setting. Redwood deck around entire home. \$137,500.

Olnick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vieniš priimanos.

Inž. Juozo Gibaitis paminklas Šv. Kryžiaus lietuvių kapinėse. Inžinierius J. Gibaitis mirė prieš dvejus metus rugsėjo 3 d. Nuotr. M. Nagio

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

SESELIŲ 50 IR 25 METŲ JUBILIEJAI

Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno Putname seselės iškilmingai švenčia visas metines šv. Marijos šventes, nes vienuolija šv. Mariją yra pasirinkusi savo globėja. Marijos Dangun ėmimo šventė, rugpjūčio 15 dieną, šiame buvo ypatingai iškilmingai švenčiama, nes trys vienuolijos seselės minėjo savo vienuolinio gyvenimo sukaktis: jubiliejus seselė Palmira K. — 50 metų, o seselė Eugenija L. ir seselė Rita T. — 25 metų. Šventė pradėta šv. Mišiomis 11 val. ryto vienuolyno koplyčioje. Mišias koncelebravo lietuviams išviliams vyskupas P. Baltakis ir kunigai V. Bagdanavičius (jis pravedė seselėms rekolekcijas), I. Gedvila, A. Petraitis, J. Kričkas, R. Krasauskas ir J. Ruokis. Pamoksle vyskupas P. Baltakis kalbėjo apie šv. Marijos išaukštinimą — ji buvo paimta į dangų. Toliau jis priminė vienuolės, kurios yra Aukščiausiojo tarnyboje, Marijos prašo užtarimo, bet tuo pačiu visokeriopai stengiasi padėti savo artimui, taigi dirba visuomenini darbu. Trys tokios pasišventėles šiandien švenčia savo vienuolinio gyvenimo reikšmingas sukaktis. Jos gali pelynti džiaugtis nueitu gyvenimo keliu. Taip pat ir visuomenė gali džiaugtis, kad tokių asmenų turi. Vyskupas joms linkėjo ir toliau drąsiai žengti Viešpaties nurodytu keliu: vykdyti Aukščiausiojo valią ir mylėti artimą bei jam padėti. Mišių metu visos trys jubilietės, vyskupui primant, atnaujino savo vienuolinio gyvenimo įžadus.

Po pamaldų vyskupas, kunigai, vienuolės (įskaitant jubilietes) ir šventės dalyviai susirinko bendriems pietums vienuolyno didžiajame valgomajame. Vienuolyno provincijolė ses. Paulė S. sveikino jubilietes ir dėkojo joms už jų darbus vienuolynui ir visuomenei. Dr. J. Kriaučiūnas Putnamo lietuvių kolonijos ir seselių remėjų centro valdybos (nesant pirm. dr. C. Masačiui) vardu sveikino jubilietes ir pasiūlydė jų darbui ir pasiekimams. Tačiau jis pareiškė ir susirūpinimą: ar turėsime koki jubiliejinį minėjimą už 25 metų, nes šiandien į vienuoliją neįstojo nė viena nauja seselė. Jis prašė visų skatinti lietuvišką jaunimą susidomėti vienuoliniu gyvenimu, kas reiškiasi Aukščiausiojo

valios vykdymu ir pagaiba artimui.

Jubilietės, ses. Palmira ir ses. Eugenija, trumpai dėkojo už linkėjimus, pasižadėjo eiti vienuoliniu keliu toliau ir papasakoti, kaip jos pateko į vienuoliją. Ses. Rita sakė, kad ji kalbės šios dienos suruoštoje vakaronėje (ji vakaronių yra suruošusi ir anksčiau).

VAKARONĖ

7:15 val. vakare Raudondvario salėje pradėta vakaronė, skirta jubiliečių pagerbimui. Vakaronė buvo tikėjimą skatinančio turinio. Ji pradėta visų giedota giesme „Būk pagarbintas būties Valdovė“, sukurta pavergtose Lietuvoje. Vakaronės meninė programos dalį paruošė ir atliko menininkė ir aktorė Izabelė Žmuidzinienė (iš Rochesterio). Ji parinktomis ištraukomis iš knygų, kelių autorių eilėraščių, apie gyvenimo prasmę, tėvynės meilę ir rūpintojėlių, išpildingų skaitymų ir vaidybą kelė klausytojų dvasią. Ištraukos ir eilėraščiai imti iš rašytojų bei poetų Mero, Sruogos, vieno nežinomo iš Lietuvos, Andriekaus, Masačio ir Pusdešio kūrinių. Nors ištrauka, apibūdinanti vienuolį, yra puiki, bet kai kuriems nepatiko parinkimas, nes ji parinkta iš rašytojo Mero kontraversinio „Striptizo“.

Vienų eilėraščių buvo pagerbtas ir vakaronėje dalyvaujantis rašytojas V. Alantas.

Meninė programos dalis baigta visų sugiedota, muz. Mikulskio komponuota giesmė „Nenuženk nuo akmenų, Marija“. Po to ses. Rita, viena jubiliečių, padėjo visiems atvykusiems praleisti šią šventės dieną su seselėmis, pasiūlydama savo vienuolinio gyvenimo pasirinkimą, nors tai padarė jau pažengus gyvenimo keliu. Vakaronė buvo tęsiama visų dainuojamomis populiariomis dainomis, naudojantis vienuolyno išleistu „Dainorėliu“, o dainos puoselėtojas Žmuidzinienė, kvarteto dalyvis, ir keli kiti kūrė padainavo iš savo repertuaro. Programinė vakaronės dalis baigta visų sugiedota „Marija, Marija“.

Giesmės ir dainas pianinu pravedė ir akompanavo muzikė ses. Teresė. Dienos pamaldose ir pietuose dalyvavo apie 100 žmonių, o vakaronėje — apie 80. Jubilietės ses. Eugenijai pagerbti buvo atvykę būrelis jos giminių Lukošų-Lukoševičių iš Kanados, o ses. Ritai — sūnus ir marti Trimakai bei marčios tėvas dr. S. Jankauskas visi iš Clevelando, taip pat brolis rašytojas V. Alantas.

A.A. ADELĖ JANKAUSKAITĖ

1986 m. liepos 29 dieną, sulaukus 85 metų amžiaus mirė a.a. Adelė Jankauskaitė, gyv. Matulio namuose, Putnam, Ct. Jos labai apgailestauja vienuolyno seselės, draugai ir ypatingai rašytojo laureato Jurgio Gliaudos šeima.

Adelė buvo labai susipratusi ir tauri lietuvaite. Savo gyvenimą ji skyrė besikuriantiai Lietuvai, lietuvių bei ir šaulių sąjungai. Lietuvoje darbavosi ir šaulių eilėse ir čia gyvendama West Covinoje, Calif., priklausė Juozo Daumanto šaulių kuopai.

Adelė Jankauskaitė (Amerikoje Jankus) gimė Subačiuje, Panevėžio apskr., 1900 metais lapkričio 15 d. Antano ir Karolinos Gliuskaitės Jankauskų šeimoje. Šeimoje augo trys dukros: Ona (mirė ištejęsi Juknevičienė), Adelė ir Marija (dabartinė Gliudienė). Karolina Jankauskienė buvo giedotoja Subačiaus bažnyčioje.

Pirmajam pasauliniam karui prasidėjus, Antanas Jankauskas su šeima buvo evakuotas į Ukrainos miestą Romny. 1916 metais Adelė buvo priimta į Voronežo lietuvių gimnaziją, kur atskirai mokėsi ir buhalterijos. Komunistinio terorui po revoliucijos išsigalėjus, mokiniai išsiskirstė. Ir 1918 metais Adelė sugrįžo į Subačių, kur rado baisius pražūto fronto pėdsakus. Adelė globio Subačiaus parapijos klebonas kun. Kazlauskas. Adelė buvo paskirta traukinių judėjimo tvarkytoja Subačiaus geležinkelio stoty. Jai teko istoriškos pareigos reguliuoti ruožo trafiką, praleisti pačius pirmuosius lietuviško geležinkelio traukinius Obeliai — Panevėžys ruožu. Čia ji gerai išmoko morzės telegrafą.

Netrukus ji pereina dirbti į Panevėžio istaigą. Mokanti morzės telegrafavimą, Adelė paskiriama Panevėžio pašto valdininke. Panevėžyje ji aktyviai įsijungė į scenos vaidinimų mėgėjų būrelį. Kelerius metus dirbusi Panevėžio pašte, ji persikėlė dirbti į Kauno centrinių paštą, kur pareigose Kaune ji buvo apdovanota nepriklausomos Lietuvos dešimtmečio medaliu 1928 metais ir Vytauto Didžiojo medaliu 1930 metais.

Papildydama savo profesines žinias, ji lankė Jono Ilgūno buhalterijos kursus Kaune. Kadangi ji lankė kartu su mano žmona Jadvyga Karužiene ir po metų gavo abidvi baigimo pažymėjimus, nuo tada pažįstu Adelę Jankauskaitę.

Adelė mėgo Kauno gyvenimą, ją žavėjo opera, kur Vincė Jonuškaitė skynė laurus Valstybės teatre. Su šurpulių pergyvenusi pirmąją sovietinę okupaciją (ji buvo įrašyta į deportacijos sąrašą), antrąją okupaciją artėjant, Adelė ryžosi pasitraukti nuo bolševikų. Su savo giminėmis ir draugais ji pasitraukė į Šveicarijos pasienį. Iš čia pateko į Šveicariją. Būdamas karo pabėgėlis padėjo Adelę greitai prisitaikyti prie naujo gyvenimo sąlygų, gavo darbą ir lankė Ciurichės kosmetikos mokyklą. Po trejų metų emigravo į JAV ir apsigyveno Detroito. Gavo patogų ir pastovų darbą J. L. Rudsono prekybos įmonėje, kur dirbo iki pasitraukimo į pensiją.

tas su žmona iš Detroito. Šventėje dalyvavo, atvykę Putnamo draugų lankyti, rašytojas A. Mironas (raštuose besivadinas Norimu) ir žmona aktorė Ona Mironienė iš Floridos.

Iš toliau atvykusiems svečiams buvo sudaryta galimybė pamatyti ir pasigėrėti Alkoje surinktais lietuviškos kultūros turtais bei kun. S. Ylos statyta pilaite Mindaugo atminimui.

Ačiū seselėms už jubiliečių pagerbimo suruošimą ir nemažą apylinkių lietuvių būrio pakvietimą. Dalyviams liko atmintina ir dvasią kelianti diena.

J. Kr.

Visad būdama geros nuotaikos, ji mėgo bendrauti su artimaisiais. Ji daug keliavo Amerikoje ir užsieniuose — Šveicarijoje, Prancūzijoje, Austrijoje, buvo ir Liurde.

Būdamas pensijoje ji gyveno Detroito ir vėliau persikėlė į West Covina, Calif. kur buvo įsikūrusi jos sesers M. Gliudienės šeima. Po kurio laiko ji išvyko į Villa Maria, Thompsono, Conn. pensiją. Liga kankino ją nuo 1985 metų lapkričio pabaigos. Ji mirė Thompsono liepos 29 dieną širdies vožtuvams neveikiant. Thompsono laikraštyje buvo paskelbta trumpa Adelės biografija. A. a. Adelė palaidota rugpjūčio

A. a. Adelė Jankauskaitė

1 dieną Putnamo „Dangus Vartų“ seselių kapinėse prie Prisi- kėlimo paminklo.

A.†A. JUOZO LIUBINO

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Nors laikas bėga, bet aš Tavęs, brangusis, niekad pamiršt negaliu. Išsėkis ramybėje ir lauk manęs ateinant.

Aš visuomet esu su Tavimi.

Šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos rugsėjo 9 d., 8:30 val. ryto East Chicago, Indiana, rugsėjo 6 d., šeštadienį, 9 val. ryto. Tėvų Pranciškonų koplytėlėje St. Petersburg, Florida.

Rugsėjo 21 d., sekmadienį, pirmą val. bus laikomos trejos šv. Mišios Švento Vardo bažnyčioje, St. Petersburg, Florida.

Prašau visus a. a. Juozo draugus ir pažįstamus, pasimelsti už jo sielą.

Nuliūdus žmona Nina ir brolis kun. Bronius Liubinas Vak. Vokietijoje.

PADĖKA A.†A.

VYTAUTAS VITKAUSKAS

Mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir sūnus mirė 1986 m. rugpjūčio 25 d. Iowa City, Iowa ir buvo palaidotas rugpjūčio 29 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą. Nuosirdžiai dėkojame kun. kleb. Jonui Kuzinskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą ir palydėjo vėloni į kapines.

Nuosirdus dėkui visiems, kurie užrašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntė vėloniui gelį, pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui D. Gaidas ir G. Daimid už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuosirdus dėkui.

Žmona, sūnus, dukterys, anūkai ir tėvai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
MON, TUE, WED, THU, FRI, SAT, 9-5
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAGAS, penktadienis, 1986 m. rugsėjo mėn. 5 d. 5

Laidotuvių šv. Mišias atnašavo prel. Vytautas Balčiūnas su dviem kunigais, giedėjo seselės. Toli gyvenančius gimines atstovavo iš Kalifornijos atsakr. des vėlonės sūnėnas advokatas Jurgis Gliauda, Jr. Seselės ir Vila Maria gyventojai užrašė daug gedulingų šv. Mišių. Prasmingas buvo a.a. Adelės gyvenimas, jai iš pat jaunystės

stojus dirbti Lietuvai, tvarkant 1918 metais pirmuosius lietuviško geležinkelio traukinius.

Teilsisi ranybėje Viešpaties karalystėje, kurios ji nusipelnė. Liko nuliūdę sesuo Marija Gliudienė, svainis Jurgis Gliauda, seserėnas Jurgis Gliauda, Jr., su šeima, seserėčia Janina Eglė su šeima, draugai ir šauliai.

Kazys Karuža

ŠEŠIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. RELATAS ANTANAS MARTINKUS

Jau suėjo šešiolika metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą prelatą. Jo netekome 1970 metais, rugsėjo 5-tą dieną.

Minint mirties sukaktį, už jo sielą bus atlaikytos šv. Mišios šiose parapijų bažnyčiose:

Nekalto Prasidėjimo Švenčiausios Mergelės, Brighton Parko ir Our Lady of Victory, Chicagoje.

Koplyčiose: Šv. Kazimiero Seserų, Šv. Kryžiaus ligoninėje, Šv. Šeimos Viloje, Lemont, Illinois.

Maloniai prašau visus a.a. Prelato Antano Martinkaus draugus, pažįstamus, buvusius parapijiečius — pasimelsti už jo sielą.

KUN. JONAS A. KUZINSKAS

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Marija Rudienė, Balso centro valdybos pirmininkė, su savo vyrų inž. Antanu Rudziū išvyko dešimčiai dienų į Gvatemalą. Ji yra pasaulinės šalpos organizacijos CARE direktorė ir siunčiama ten patikrinti šalpos programos vykdymą. Ji aplankys CARE darbus vaikų ir motinų mokyklose.

x Vinco Januškos iš Manitobos, Kanados, padovanota Lietuvos vėliava bus iškelta prie Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus rugsėjo 14 d. atidarymo metu. Vėliava buvo prie prez. Antano Smetonos vasarvietės. Ji buvo padovanota V. Januškai, kuris ją išnešė per visus karus ir padovanojo muziejui.

x „Tėvynėn“, Venezuelos Lietuvių Bendruomenės žiniaraštis, 5-7 nr., pasiekė „Draugo“ redakciją. Žiniaraštis yra daug informacijos apie lietuvių Venezueloje. Čia liečia ne tik asmenis, bet taip pat ir platesnius lietuvių ir pačios Lietuvos įvykius. Redaguoja redaktorius kolektyvas, kurį sudaro Vincas Baronas, Vytautas A. Dambra, Sandra Saldytė-Mazeikienė, Antanas Šulcas ir Ricardas Zavackas. Atsakingasis redaktorius — dr. Vytautas A. Dambra. Laikraštis 36 puslapių, spausdinamas ant vienos lapo pusės.

x Sol. Algirdas ir Aldona Braziai, Justice, Ill., išgijo du status po 10 asmenų „Draugo“ metinį banketą, kuris bus Martinique pokylių salėje. A. Brazis yra ilgametis Lietuvos Vytėlių veikėjas, buvo Metropolitan operos solistas, o Chicago lietuvių operoje dainuoja svarbiausias partijas nuo pat jos įsikūrimo. Visų yra mėgiama scena, o taip pat ir privačiame gyvenime, nes visuomet yra linksmas ir draugiškas.

x Rudeniniame Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos parengime rugsėjo 27 d. Šaulių namuose meninė programą atliks visiems gerai žinomas linksmo žodžio menininkas, lietuviškuoju „Bob Hope“ vadinamas J. Balutis ir 1986 metų kuopos šaudymo varžybų laimėtojas bus įteiktos dovanos. Kvietimai iš anksto išsiųsti paskambinus tel. 847-0664.

x Lemonto Maironio lituanistinė mokykla praves mokinių registraciją 1986-1987 metams šėštadienį, rugsėjo 13 d., 9:30 ryto Brombeck School patalpose, 109th Street ir Davey Road, Lemonte. Knygos ir sasiuviniai bus parduodami registracijos metu. Pamokos prasidės šeštadienį, rugsėjo 20 d. 8:45 iš ryto.

x Š. m. rugsėjo 20 ir 21 dienomis šaukiama Chicagoje — Tautiniuose namuose Lietuvių Krikščionių Demokratų sąjungos konferencija. Pradžią rugsėjo 20 d. 9:30; vakare, 7 val. svečiams ir dalyviams ruošiamas pobūvis vakarienė. Programą atliks Manigirdas Motekaitis ir Dalia Polikaitytė. Vakarienei bus aktualių politinių pasisakymų.

Sk. v-ba (pr.)

x Reikalingas kasininkas (teller) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašomąją mašinėlę. Nebūtinas kasininko patyrimas. Skambinti Mutual Federal Savings — tel. 847-7747. (sk.)

x Bronius Venclova, prieš pusantrų metų pasitraukęs iš okupuotos Lietuvos, o dabar dirbęs „Free Europe“ radijo New Yorko skyriuje, buvo atvykęs į Chicago. Vytauto Paulionio lydimas, jis aplankė „Draugą“, susipažino su lietuviškos spaudos darbais ir pasikalbėjo su redakcija bei spaustuvės darbuotojais.

x Stasys ir Prudencija Jokubauskai, padedant Juozui ir Pranei Masilioniams, Albinui Slivinskui ir Aldonai Slonskienei, išsiuntinėjo pakvietimus į Lituanistikos katedros vakaus užbaigimo iškilmes, kurios bus spalio 4 d. Jaunimo centre.

x Dail. Vytauto Cipliausko darbų paroda bus atidaryta rugsėjo 12 d., penktadienį, 7 val. vak. Čiurlionio galerijoje. Dailininkas V. Cipliauskas yra portretistas ir jo darbai yra išpuošti Vilniaus universiteto rūmai. Paroda atidaryta penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 7 val. vak. Paroda tęsis iki rugsėjo 21 d.

x Lietuvių Krikščionių Demokratų sąjungos konferencija bus rugsėjo 20-21 dienomis Liet. Tautiniuose namuose Chicagoje. Rugsėjo 20 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Liet. Tautiniuose namuose bus banketas, kalbos ir meninė dalis. Kviečiama ne tik sąjungos nariai, bet ir lietuvių visuomenė.

x Pedagoginis Lituanistikos institutas Jaunimo centre kviečia ne tik aukštųjų mokyklų baigusius jaunimą, bet ir visus baigusius jaunuolius, susidomėjusius lituanistika ir ji įstoti.

x Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkės šėktadienį, rugsėjo 7 d., rengia gegužinę Ateitininkų namuose. Šv. Mišios bus 11 val. ryto, o tuoj po pamaldų bus pradėta linksma gegužinė su visais įvairumais. Kviečiami Lemonto ir apylinkių lietuvių dalyvauti gegužinėje ir pabendrauti lietuviška nuotaka.

x Lietuvių Tautos dienos ir Marijos Gimimo šventės minėjimas rengiamas Balso Beverly Shores šėktadienį, rugsėjo 7 d. Šv. Onos bažnyčioje, šv. Mišias atnaušaus 11:30 val. kun. Mykolas Kirklis, giedos sol. Algirdas Brazis, vargonais gros muzikas Leon Firme. Po pamaldų inž. Kazimiero ir Elenos Pocių sodyboje prasidės vasaros baigtuvių gegužinė ir vaišės. Kviečiami Balso direktoriai, skyrių valdybų nariai, balfininkai, rėmėjai, Chicago apylinkės lietuvių.

x Lituanistikos katedros rėmimo komitetas su gerasidžių tautiečių pagalba yra užsibrėžęs galimai greičiau suteikti reikiama sumą. Komitetas išsiuntinėjo apie 2500 laišku, kuriuose yra kvietimai į vakaus užbaigimo pokylį spalio 4 d. Jaunimo centre. Pridėtas taip pat ir aukų lapas. Visuomenė prašoma kreipti dėmesį ir jautriai reaguoti, nes tai bendras lietuviškas reikalas.

x Patikslinimas. „Draugo“ rugsėjo 4 d. laidoje Gražinos Kriaučiūnienės atkarpa „Su palapine į Kalevalą“ įdėta penktą, o turėjo būti trečią. Bus pakartota ir penktą atkarpa, kad būtų tikras tęsinys.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimtimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

Putnamo seselių rėmėjų šį rudenį ruošiamos madų parodos Chicagoje kelios modeliuotojos. Sėdi iš kairės: Vida Murray, Rima Lizdenytė-Sell; stovi: Giedrė Mereckienė, Violeta Pabarčiūtė-Woodward ir Stasė Olsauskienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PROF. DR. J. GENYS — L.K. DEMOKRATŲ SUVAŽIAVIME

Dr. Jonas Genys, Marylando universiteto profesorius ir dabartinis Jungtinio Amerikos Baltų komiteto pirmininkas, bus pagrindinis kalbėtojas Lietuvių krikščionių demokratų suvažiavime, kuris bus rugsėjo 20 ir 21 dienomis Chicagoje Liet. Tautiniuose namuose.

Dr. Genys dirba jau 15 metų kaip Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Washingtono, kur turi artimus ryšius su JAV valdžios įstaigomis ir kongresu. Taip pat atstovauja lietuviams Jungtiniame Amerikos Baltų komitete, Laisvės federacijoje, Amerikos Rytų Europos tautų konferencijoje ir Amerikos etninių grupių konfederacijoje, kur buvo pirmininkas, o dabar yra šios organizacijos garbės pirmininkas. Atlikdamas savo pareigas ginti Lietuvos reikalus dalyvavo Europos saugumo ir kooperacijos konferencijose Helsinkyje, Suomijoje, ir Madride, Ispanijoje. Kaip mokslininkas, skaitė paskaitas pasauliniuose kongresuose Kyoto, Japonijoje, ir Hamburge, Vokietijoje.

Šiais metais dr. Genys vadovavo iškilms, kurių metu buvo įteikti „Baltų laisvės žymenys“ Pabaltijo kraštų laisvės rėmėjams. Praeityje dr. Genys buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės 4-to kongreso komiteto pirmininkas, ir suorganizavo antrąjį Baltų informacijos konferenciją, Lietuvių Bendruomenės veikloje yra buvęs Washingtono LB skyriaus ir Pietryčių apygardos pirmininkas ir centrinio Garbės teismo narys. 1971 m. dr. Genys suorganizavo Amerikos Lietuvių respublikonų federaciją ir buvo pirmininkas jos pirmininkas. Taip pat šešerius metus ėjo visos Amerikos Respublikonų etninių grupių tarybos (apie 1000 klubų) sekretoriaus ir išdininio pareigas. 1973 m. už veiklą lietuvių visuomenėje buvo išrinktas kaip Illinois Lietuvių respublikonų lygos žymiausias „metų žmogus“ ir už politinę veiklą gavo visos Amerikos RHG(NC) labiausiai pasižymėjusio žmogaus „Dwight D. Eisenhowerio“ garbės žymenį (award).

Lietuvių Krikščionių demokratų suvažiavime dr. J. Genys kalbės apie dabartinę Lietuvos būklę. — Kor.

x Naughty Marietta panašiai į „Kartą pavasarį“ su tais pačiais artistais filmo video pagalba bus rodoma Alvudo pažmonyje, Lietuvių sodyboje šėktadienį, 2 v. p.p. Kun. Juozo Juozevičiaus kilnios mintys, maldos už gyvus ir mirusius ir palaiminimas. Kraujospūdių matavimas. Pensininkų sveikatos reikalai. Alvudo gėrybėmis pasidalinimas. Šalta užkanda. Visi laukiami.

x Julius ir Pranė Pakalkai yra Balso amžinai nariai. Jie paaugojo 1000 dol. kad kasmet šalpai būtų skiriamas nuosimtimai, vidutiniškai kasmet sudaro 70 dol. auką, o kitais metais ir žymiai daugiau. Be to, jie savo darbus aktyviai prisideda prie Balso Beverly Shores skyriaus veiklos. Talką pažadėjo ir šėktadienį įvykstančioje gegužinėje.

x Ona Micutienė, Omaha, Nebraska, gražino laimėjimą šakneles, pridėjo 15 dol. „Draugo“ paramai ir palinkėjo daug aukų surinkti ir jai pačiai laimėti. Labai ačiū už rėmimą savo spaudos.

x Muz. Stasys Gailevičius, Willowdale, Ont., Kanada, gražino laimėjimą šakneles su 35 dol. auka, o taip pat palinkėjo visam „Draugo“ štabui sėkmės ateitį. Nuosirdus ačiū.

x Antanina Gylėnė, Waterbury, Conn., atsuntė 20 dol. auką, palinkėjo visiems spaudos darbuotojams pasisekimo darbuose ir kartu gražino laimėjimą šakneles. Labai ačiū.

F. Mandeikio testamento vykdymo Eduardo J. Janosonas pusė šios sumos jau įmokėjo, o likusius 20,000 dol. perves, kai testamentas bus patvirtintas.

Feliksas Mandeikis gimė 1900 m. sausio 7 d. Šiauliuose, Lietuvoje, mirė 1985 m. kovo 2 d. Cape Cod, MA, JAV, sulaukęs 85 metų amžiaus. Mokslo pradėjo Šiauliuose, bet prasižėjęs pirmajam pasauliniam karui su tėvais pasitraukė į Ukrainą ir Transilvaniją baigė Katerinos komercinę mokyklą. 1919 m. grįžo į Lietuvą, dirbo Šiaulių miesto valdyboje, vadovavo šaulių būriui ir dalyvavo Klaipėdos atvadavime. Vėliau dirbo Mažeikių apskr. valdyboje.

1926 m. sukūrė šeimą su Marija Petrušauskaite ir išaugino sūnų Robertą, kuris teturėdamas vos 20 metų, begalėdamas kitą gyvybę, nusprendė. Robertas buvo apdovanotas medaliais už narsumą ir pasiaukojimą.

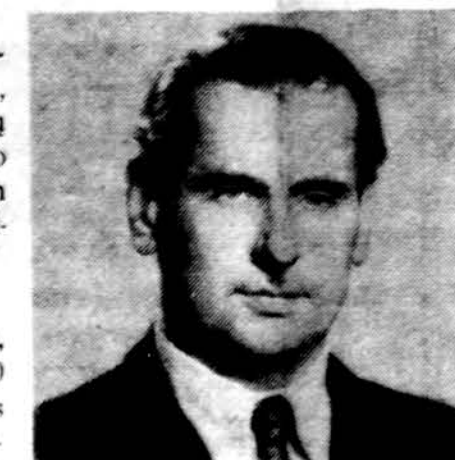
Užplūstant antrajai komunistų okupacijai pasitraukė į Vokietiją ir po 4 metų stovyklinio gyvenimo emigravo į JAV ir įsikūrė Brocktone. Ilgą laiką dirbo Bridge-water batų dirbtuvėje vedėju (foreman). Vėliau persikėlė į Cape Cod ir čia sulaukė savo gyvenimo pabaigos.

Feliksas Mandeikis plačiai veikė Lietuvių Bendruomenėje, buvo ilgametis kontrolės komisijos pirmininkas, ir nuolatinis gegužinių rėmėjas, leisdamas nemokamai naudotis savo gražia sodyba. Dėsniai rėmė ir kitą lietuvių veiklą bei spaudą, aukodamas stambesnes sumas.

E. Janosonas rašo: „Feliksas, neturėdamas kitų artimų giminių, įsteigė Marijos ir Felikso Mandeikių stipendijų fondą, kurio pajamomis būtų remiamas lituanistikos studijuojantis jaunimas. Tai yra gražus pavyzdys, kaip prasmingai sunaudoti sunkiai uždirbtus pinigus, kad jie neuiegtų į valdžios išduos, o patarnautų mūsų tautiečiams“.

Prie šios minties mes jungiamės ir skatiname kitus tautiečius pasekti šviesių lietuvių pavyzdžiu.

A. Juodvalkis

Feliksas ir Marija Mandeikiai, įsteigė stipendijų fondą lituanistikai studijuoti.

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBES

— St. Peterburgo Lietuvių klubo kviečiamos iš Kanados sostinės Ottawos atvyksta dainininkių grupė „Ramunėlės“, vadovaujamos Rūtos Šiūlytė-Kličienės. St. Peterburgo viešnios bus nuo gruodžio 26 d. iki kitų metų sausio 4 d. Išskyrus paskutinę gruodžio dieną, tai yra Naujųjų Metų išvakarėse, jos gali dainuoti ir kitose lietuvių kolonijose.

— Lietuvių Pensininkų klubas St. Peterburge, Fla., gegužinę rengia rugsėjo 17 d. Lietuvių šaulių Kalantos kuopa gegužinę rengia rugsėjo 24 d. Palangos jūrų šaulių gegužinę bus spalio 1 d.

— St. Peterburgo, Fla., Balso skyrius lėšų rinkimo vaju skelbia spalio mėnesį. O jo tradicinę gegužinę bus spalio 15 d. Veteranų parko paviljone.

— Muz. P. Armonas su žmona vasaros karščius praleisti iš St. Peterburgo, Fla., išvyko į North Carolina. Ten jis naudojasi geru oru, bet kartu orkestruoja ir naujas dainas giedojimui ir orkestro grojimui. I St. Peterburgą grįš spalio mėnesį, o repetitijas pradės spalio 24 d.

KANADOJE

— A. a. Liucijus Bacevičius palaidotas liepos 24 d. Mississaugaos Šv. Jono lietuvių kapinėse. Jokių giminių čia neturėjo, buvo pensininkas. Jo laidojėms rūpinosi Albinas Stankus. Gyveno Hamiltono.

— A. a. Antanas Šukaitis, 84 metų amžiaus, mirė rugpjūčio 5 d. Hamiltono. Po gedulingų pamaldų Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo playdėtas į Šv. Jono kapines Mississaugaos. Velionis buvo gimęs 1902 m. Jurbarko. Mokėsi Jurbarko progimnazijoje. Karinę pareigą atliko Alytuje, užsitarnaudamas puskarininkio laipsnį. Dirbo policijoje ir buvo įvairių policijos punktų vedėjas. Buvo vedęs St. Vaitkū, su kuria buvo susilaukęs sūnaus, bet tas Anglijoje žuvo. Antaną kartą buvo vedęs St. Dundulienė, taip pat našlė. Hamiltono buvo vienas iš Aušros Vartų parapijos pirmųjų komi-

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ SUSIBŪRIMAS

Š. m. rugsėjo mėnesį Chicagoje šaukiama Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos konferencija, kurioje bus renkami nauji sąjungos vadovybės organai. Geresniam konferencijos pasirošimui, šiai vasarai baigiantis, pas L. ir VI. Šoliūnus buvo sušauktas Lietuvių Krikščionių demokratų sąjungos Chicago skyriaus pobūvis.

I Šoliūnų rezidenciją atsilankė per 100 narių ir svečių. Po gausių vaišių VI. Šoliūnas ilgoką kalbą nupasakėjo įspūdius iš Lisabonos Pasaulio Krikščionių demokratų suvažiavimo. Šiame suvažiavime kartu su Šoliūnu dalyvavo sąjungos garbės narys inž. Antanas Rudis ir Adolfas Venskis iš Paryžiaus, Prancūzijos.

Inž. A. Rudis padarė savo pastabas apie suvažiavimą ir kitais klausimais. Suvažiavime buvo priimta rezoliucija, reikalaujanti atstatyti buvusias nepriklausomas Pabaltijo valstybes. Egzilinė Lietuvių Krikščionių demokratų vadovybė turi pilną balsavimo teisę, kaip ir kitų tautų vadovybės.

J. Jk.

teto narių. Veikė ir kitose organizacijose, ypač šaulių. Jo varą Hamiltono lietuvių mini su pagarba.

— Sault Ste. Marie lietuvių surengė gegužinę Antano ir Albinos Vanagų vasarvietėje prie Superior ežero. Susirinko būrys vietos lietuvių, taip pat būrys dainininkių iš Detroito, iš Clevelando ir net iš Juno Beach, Fla., dr. Henrikas ir Alicija Soliai. Alicija Solienė papasakojo apie Floridos gyvenimą, o Česlovas Anužis iš Detroito apdovanojo dviejų vėliavų ženkleliais. Grojo Stasys Druskas. Detroitietiai ir lietuvių iš Clevelando turi prie ežero vilas ir dažnai praleidžia vėsesniame klimate vasaros dienas.

— A. a. Marija Žemaitytė-Givienė, 94 metų amžiaus, birželio 30 d. mirė Montrealyje. Palaidota iš Aušros Vartų parapijos bažnyčios liepos 3 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko dvi dukters ir keturi sūnūs su šeimomis.

— A. a. Vincentas Kiniauskas, 83 metų amžiaus, birželio 29 d. mirė Portage La Prairie, Man. Ten buvo ir palaidotas. Nuliūdime liko žmona, keturios dukters, devyni vaikaičiai ir kiti giminės.

— Prisikėlimo parapija Toronte Lietuvos krikšto 600 suakčiai paminėti rengia ekskursiją ateinančių metų birželio 11-25 dienomis. Po iškilnių Romoje važiuos į Asyžių, Florenciją, Paduvą, Veneciją, Pizą, Monte Carlo, Carcasson, Avignon, Liudą, Paryžių ir Amsterdamą. Iš ten grįš atgal į Torontą.

— „Volungės“ choras, vadovaujamas D. Viskantienės, dalyvavo CBC radio chorų varžybose etninės muzikos srityje. Dabar gavo pranešimą, kad pateko į finalą. Vertinimą darė žymiausias Kanados muzikai ir muzikos kritikai. Kai kurios dainos, „Volungės“ įdainuotos, pirmą kartą skambės Kanadoje per radiją. Choras repetitijas pradėjo rugsėjo 5 d. Prisikėlimo parapijos patalpose.

AUSTRALIJOJE

— A. a. Anelė Braknytė-Medelienė mirė rugpjūčio 10 d. Geelonge. Buvo gimusi 1924 m. Svedas valstijoje. Pokario metais, kartu su savo vyru Juozu Medeliu emigravo į Angliją, o 1963 m. atvyko į Australiją. Jų vaikai veikė skautuose ir kitose lietuvių organizacijose. Anelė dainavo lietuvių chore ir rėmė Bendruomenės darbus.

— OSI įstaiga, veikianti JAV-tėse, nori savo veiklą išplėsti ir Australijoje. Šiam reikalui, kaip praneša „Tėviškės aidai“ Nr. 33, 1986.VIII.21) Australijoje lankosi minėtos institucijos viršininkas N. Sher. Specialiai suruoštame mitinge Melbourne paaikšėjo, kad jis bandęs išgauti iš Australijos vyriausybės išleidimą panašaus įstatymo, koks jau keletą metų veikia JAV-tėse.

— A. a. Balys Gavėnas staiga mirė Adelaidėje, sulaukęs 78 m. amžiaus. Laidojimo pareigas atliko Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Petraitis, MIC. Palaidotas didelės lietuvių autmobilių vilkstinės, palaidotas Centennial kapinėse.

— A. a. Vincas Žygas mirė VIII.2 Gisborne, netoli Melbourne. Buvo gimęs 1924 m. Švenčionių valstijoje. Australijoje dirbo Sunburio ligoninėje kaip slaugymo skyriaus vedėjas. Palaidotas Lilydale kapinėse.